

УКРАЇНА

ДЕРЖАВНА
СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

2011

РІЧНИЙ
ЗВІТ

З М І С Т

Вступне слово	3
1 Удосконалення законодавства у сфері інтелектуальної власності.....	5
2 Реєстрація прав на об'єкти інтелектуальної власності	8
2.1. Експертиза та реєстрація об'єктів промислової власності.....	8
2.2. Внесення до державних реєстрів відомостей щодо розпорядження майновими правами на ОПВ	18
2.3. Державна реєстрація авторського права	20
3 Захист прав у сфері інтелектуальної власності.....	22
3.1. Захист прав на об'єкти промислової власності в адміністративному порядку	22
3.2. Захист прав на об'єкти промислової власності в судовому порядку	22
3.3. Захист авторського права і суміжних прав.....	23
3.4. Діяльність організацій колективного управління.....	23
3.5. Контроль за дотриманням законодавства у сфері інтелектуальної власності.....	24
4 Інформаційне забезпечення діяльності у сфері інтелектуальної власності	26
4.1. Інформаційне забезпечення процесу експертизи заявок на об'єкти промислової власності. Комплектування фондів патентної документації	26
4.2. Міжнародні класифікації об'єктів промислової власності	28
4.3. Офіційні та інформаційні видання	29
4.4. Інтернет-ресурси державної системи правової охорони інтелектуальної власності	31
5 Розвиток автоматизованих систем та впровадження інформаційних технологій	33
5.1. Автоматизована система «Винаходи»	33
5.2. Автоматизована система «Знаки для товарів і послуг».....	34
5.3. Автоматизована система «Промислові зразки»	35
5.4. Автоматизована система «Бухгалтерський облік платежів»	35
5.5. Пошуковий портал та бібліотечний інформаційно-довідковий фонд експертизи.....	36
5.6. Спільний регіональний патентно-інформаційний продукт країн СНД на CD-ROM «CIS Patent»	36
5.7. Цифрова патентна бібліотека	36
5.8. Автоматизована система «Географічні зазначення походження товарів і права на використання зареєстрованих кваліфікованих зазначень походження товарів»	37
5.9. Впровадження засобів безпаперових технологій та системи подання електронних заявок	37
5.10. Розвиток ІТ-інфраструктури закладу експертизи	37
6 Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності.....	39
6.1. Співробітництво із Всесвітньою організацією інтелектуальної власності.....	39
6.2. Співробітництво з Європейською Комісією	41
6.3. Двостороннє співробітництво	41
6.4. Співробітництво з Європейським патентним відомством	43
6.5. Співробітництво з країнами СНД.....	43
7 Підготовка та підвищення кваліфікації фахівців у сфері інтелектуальної власності. Стимулювання творчої діяльності	44
7.1. Підготовка та підвищення кваліфікації фахівців	44
7.2. Науково-практичні конференції та семінари	47
7.3. Стимулювання творчої діяльності	49
Додатки	52

Шановні колеги!

Завершився 2011 рік, який увійшов в історію розвитку нашої країни як «Рік реформ». Хочу представити на ваш розсуд основні результати діяльності Державної служби інтелектуальної власності України (Державна служба) у звітному році. Нагадаю, що Державну службу як центральний орган виконавчої влади створено на базі ліквідованого в грудні 2010 року Державного департаменту інтелектуальної власності в рамках широкомасштабної адміністративної реформи. Вже на якісно новому рівні ми продовжили роботу, пов'язану з подальшим розвитком і удосконаленням державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні. Для нас особливо важливо, що, нарешті, прийшло розуміння того, що наша держава практично вичерпала можливості зростання в межах традиційної економічної моделі. Настав час активно запроваджувати економіку, засновану на знаннях, інноваціях, інтелектуальних активах.

В минулому році закладено серйозне підґрунтя для адаптації національного законодавчого поля у сфері інтелектуальної власності до європейських норм. Це стосується всіх об'єктів права інтелектуальної власності. У звітному році фахівці Державної служби

супроводжували у Верховній Раді України і продовжують активну роботу відносно двох проектів законів України: «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань інтелектуальної власності» та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо врегулювання питань авторського права і суміжних прав». Обидва законопроекти вже прийняті у першому читанні і, наразі, ми опрацьовуємо зауваження і пропозиції щодо цих важливих правових актів.

Хочу із задоволенням констатувати, що в Україні в 2011 році, незважаючи на кризу, спостерігалася стійка тенденція до зростання активності у поданні заявок майже на всі об'єкти права інтелектуальної власності та збільшення кількості виданих охоронних документів.

У звітному році успішною була співпраця з іноземними колегами. В липні на високому рівні проведено третю щорічну Міжнародну літню школу з питань інтелектуальної власності при Одеській національній юридичній академії. Державна служба за підтримки Всесвітньої організації інтелектуальної власності та інших міжнародних організацій провела низку науково-практичних конференцій, присвячених питанням захисту прав інтелектуальної власності. Приємно відзначити, що на цих заходах

за участю високопрофесійних колег з різних країн світу ми обмінялися цінним досвідом стосовно захисту прав інтелектуальної власності у цифровому середовищі, що становить значну проблему і для економічно розвинених країн.

Прогресивними та результативними були засідання українсько-американської групи співробітництва з питань забезпечення виконання законодавства у сфері інтелектуальної власності. Відбулося вже 15 засідань цієї групи.

Представники США, інших країн та міжнародних організацій відзначають цілеспрямовані дії української сторони у боротьбі з піратством, особливо щодо впровадження дієвого захисту авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет. Для нас важливо налагодити конструктивний діалог та взаєморозуміння між органами виконавчої влади та правовласниками.

Також Державна служба продовжує роботу з виконання вимог та гарантій, наданих УЄФА, що стосуються охорони прав інтелектуальної власності УЄФА та її комерційних партнерів під час проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу. У звітному році Держслужба плідно співпрацювала з УЄФА, Національним агентством з питань підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу та реалізації інфраструктурних проєктів, Місцевим організаційним комітетом «ЄВРО 2012 Україна». Впродовж минулого року проведено спеціальні семінари в усіх приймаючих містах країни. Важливою для нас стала оцінка офіційних представників УЄФА. Вони, зокрема, підкреслили надзвичайно високий рівень взаємодії з Державною службою та зауважили, що Україна дуже відповідально поставилася до захисту прав інтелектуальної власності УЄФА і продемонструвала результативність у виконанні поставлених завдань. Тому не викликає сумніву той факт, що інтелектуальна власність УЄФА буде захищена у повному обсязі наданих гарантій.

Безперечно, державною системою правової охорони інтелектуальної власності в Україні виконано значний обсяг робіт для отримання позитивних результатів. Наразі, відповідно до світової тенденції, ми маємо намір відмовитись від паперових офіційних видань (бюлетенів, описів до патентів, звітів тощо) і ство-

рювати електронні (безпаперові) видання та інтерактивні бази даних, що містять відповідні відомості про охоронні документи. Так, у 2011 році завершено комплекс робіт зі створення першої стадії цифрової патентної бібліотеки, а також активно здійснювалися дослідні випробування системи подання електронних заявок. Для нас це є одним із пріоритетних напрямків роботи.

Вагомими є показники, отримані за підсумками щорічного всеукраїнського конкурсу «Винахід року». Відповідально може заявити, що конкурс з кожним роком виявляє нові напрямки винахідництва. На сьогодні найактуальнішими є заявки у сфері нанотехнологій, причому майже в усіх галузях промисловості.

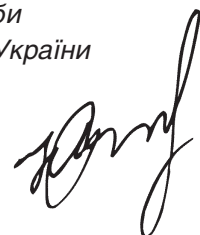
Не припиняється робота з підготовки і підвищення кваліфікації спеціалістів та поширення знань з питань інтелектуальної власності. Для Державної служби одним із важливих завдань є максимальна обізнаність громадськості з діяльністю системи, її можливостями, а відтак, дієвим захистом прав інтелектуальної власності.

Стисло охарактеризувавши ті важливі події, якими відзначився минулий рік і які, безумовно, стали пріоритетними для вдосконалення державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні, хочу засвідчити свою повагу та подякувати усім працівникам, задіяним у сфері інтелектуальної власності, вітчизняним та іноземним колегам за співпрацю та можливість обміну досвідом. Особлива подяка представникам громадськості за суттєві, фахові поради й підтримку у запровадженні новацій, що дозволяє нам пишатися досягнутими результатами.

Отже, головне. У минулому році завдання, що постали перед державною системою правової охорони інтелектуальної власності України, були успішно виконані. Саме тому наш девіз на наступний рік – «Зробимо Україну інтелектуальною державою!»

У новому році кожному бажаю удачі, процвітання, творчості та здійснення всіх планів і задумів.

З повагою,
Голова Державної служби
інтелектуальної власності України
Микола Паладій

1 Удосконалення законодавства у сфері інтелектуальної власності

Володимир Дмитришин, заступник голови Державної служби інтелектуальної власності України

У зв'язку із адміністративною реформою та перерозподілом повноважень органів державної влади протягом 2011 р. Указом Президента України від 9 грудня 2010 р. № 1085 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» утворено Державну службу інтелектуальної власності України, діяльність якої спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра освіти і науки, молоді та спорту.

Постановою Кабінету Міністрів України від 28 березня 2011 р. № 346 «Про ліквідацію урядових органів» ліквідовано Державний департамент інтелектуальної власності, а Указом Президента України від 8 квітня 2011 р. № 436 затверджено Положення про Державну службу інтелектуальної власності України.

21 лютого 2011 р. здійснено державну реєстрацію Державної служби та видано свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи, в якому місцезнаходженням Державної служби зазначено вул. Урицького, 45 у м. Києві.

У зв'язку зі створенням Державної служби прийнято такі нормативно-правові акти (постанови, розпорядження Кабінету Міністрів України, накази Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України):

- розпорядження Кабінету Міністрів України «Про передачу цілісних майнових комплексів державних підприємств до сфери управління Державної служби інтелектуальної власності» від 07.09.2011 № 839-р. Розроблене на виконання пункту 4 статті 7 Указу Президента України від 9 грудня 2010 р.

№ 1085 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» та пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 28 березня 2011 р. № 346 «Про ліквідацію урядових органів»;

- розпорядження Кабінету Міністрів України «Про розміщення Державної служби інтелектуальної власності» від 22.06.2011 № 575-р. Розроблене відповідно до Декрету Кабінету Міністрів України від 11 січня 1993 р. № 5-93 «Про впорядкування використання адміністративних будинків та приміщень, що перебувають у державній власності»;

- постанову Кабінету Міністрів України від 14.09.2011 № 957 «Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України з питань інтелектуальної власності»;

- наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів з питань інтелектуальної власності» від 14.06.2011 № 578 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 5 липня 2011 р. за № 811/19549);

- наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України з питань інтелектуальної власності» від 11.11.2011 № 1294 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 5 грудня 2011 р. за № 1403/20141).

Удосконалення чинного законодавства у сфері інтелектуальної власності є важливим напрямком діяльності Державної служби інтелектуальної власності (Державної служби).

Протягом звітного періоду здійснювалася підготовка до прийняття таких законопроектів та нормативно-правових актів у сфері промислової власності:

- проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів з питань інтелектуальної власності» до другого читання у Верховній Раді України. Його розроблено на виконання Закону України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 18 березня 2004 р. № 1629-IV. Законопроект (реєстраційний № 7205) подано до Верховної Ради України

Кабінетом Міністрів України, його прийнято за основу в першому читанні і протягом 2011 р. здійснювалася його підготовка до другого читання (опрацювання відповідних положень, щодо яких надійшли зауваження та пропозиції від народних депутатів, державних органів та асоціацій);

- проекту Закону України «Про права інтелектуальної власності та репутацію Об'єднання європейських футбольних асоціацій», розробленого на підставі доручення Президента України та Кабінету Міністрів України з метою врегулювання відносин з набуття Об'єднанням європейських футбольних асоціацій прав інтелектуальної власності, пов'язаних з проведенням в Україні у 2012 р. фінальної частини чемпіонату Європи з футболу, здійснення та захисту цих прав, а також відносин з використання та захисту репутації УЄФА та чемпіонату. Протягом звітного року здійснювалося погодження законопроекту з відповідними державними органами;

- наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 14.12.2011 № 1429 «Про внесення змін до Положення про Комісію щодо погодження питань про внесення позначення, що містить офіційну назву держави «Україна», до знака для товарів і послуг» (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 23 грудня 2011 р. за № 1513/20251);

- проекту наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України «Про затвердження Правил складання та подання заявки на знак для товарів і послуг». Ці Правила розроблені відповідно до пункту 1 статті 10 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» і мають на меті вдосконалення процесу складання та подання заявки на знак для товарів і послуг, проведення експертизи заявки на знак та забезпечення гармонізації з відповідними нормами міжнародних договорів України, зокрема Сінгапурського договору про право товарних знаків у частині оптимізації процедури набуття прав на знаки. Проект Правил пройшов внутрішнє погодження і готується до оприлюднення та подання до Міністерства економічного розвитку і торгівлі як спеціально уповноваженого органу зі здійснення державної регуляторної політики.

У сфері авторського права і суміжних прав на виконання вимог статті 3 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України від 19.10.2010 № 2608 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обмеження державного регулювання господарської діяльності» та з метою скорочення переліку видів господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, 15 листопада 2011 р. прийнято, а 7 грудня 2011 р. підписано Президентом України Закон України «Про внесення зміни до статті 9 Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» (щодо ліцензування діяльності у сфері інтелектуальної власності)».

З метою систематизації та впорядкування функцій реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності у рамках компетенції одного центрального органу виконавчої влади, а також зменшення адміністративного тиску на суб'єктів господарювання, діяльність яких пов'язана з виробництвом дисків для лазерних систем зчитування, розроблено проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань у сфері інтелектуальної власності». На даний час проект Закону розглядається у Верховній Раді України.

На виконання Національного плану дій на 2011 р. щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010–2014 рр. «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава», затвердженого Указом Президента України від 27 квітня 2011 р. № 504, для уникнення додаткового навантаження на суб'єктів господарювання під час здійснення ними зовнішньоекономічної діяльності та скорочення кількості докумен-

тів дозвільного характеру розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 р. № 623». Проект постанови передбачає скасування витягів з реєстру спеціальних ідентифікаційних кодів, нанесених на диски та/або матриці, що експортуються, або матриці, що імпортуються.

З метою приведення законодавства у сфері авторського права і суміжних прав у відповідність до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скасування свідоцтва про державну реєстрацію юридичної особи та фізичної особи-підприємця» розроблено проекти таких нормативно-правових актів:

- проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 13 жовтня 2000 р. № 1555 і від 26 квітня 2003 р. № 623». Постанова прийнята Кабінетом Міністрів України 28 грудня 2011 р.

- наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 11 жовтня 2011 р. № 1177 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 26 жовтня 2011 р. за № 1235/89973.

У 2011 р. Державна служба брала участь у супроводженні у Верховній Раді України законопроекту «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання питань авторського права і суміжних прав» (реєстр. № 6523 від 15.06.2010 р.) під час його підготовки до другого читання (у першому читанні законопроект прийнятий 1 лютого 2011 р.).

2 Реєстрація прав на об'єкти інтелектуальної власності

2.1. Експертиза та реєстрація об'єктів промислової власності

У 2011 р. до Державної служби інтелектуальної власності надійшло понад 47 тис. заявок на об'єкти промислової власності (табл. 2.1), з них майже 15,7 тис. заявок на винаходи і корисні моделі, понад 1,7 тис. – на промислові зразки і більше 29,7 тис. – на знаки для товарів і послуг (у т.ч. понад 21 тис. заявок – за національною процедурою).

Алла Жарінова, директор ДП «Український інститут промислової власності»

Таблиця 2.1. Надходження заявок на об'єкти промислової власності *

Об'єкт промислової власності	Кількість поданих заявок				
	2007	2008	2009	2010	2011
Винаходи	6163	5697	4816	5311	5256
Корисні моделі	8870	9600	9208	10678	10427
Промислові зразки	2147	2285	1669	1686	1761
Знаки для товарів і послуг	33266	33083	26479	28577	29756
за національною процедурою	23746	22371	17866	20603	21091
за Мадридською системою	9520	10712	8613	7974	8665
Топографії ІМС	9	–	–	–	1
Кваліфіковані зазначення походження товарів	6	2	7	4	4

* Дані за попередні роки уточнені

Винаходи

У звітному році надійшло 5256 заявок на винаходи (табл. 2.2, рис. 2.1).

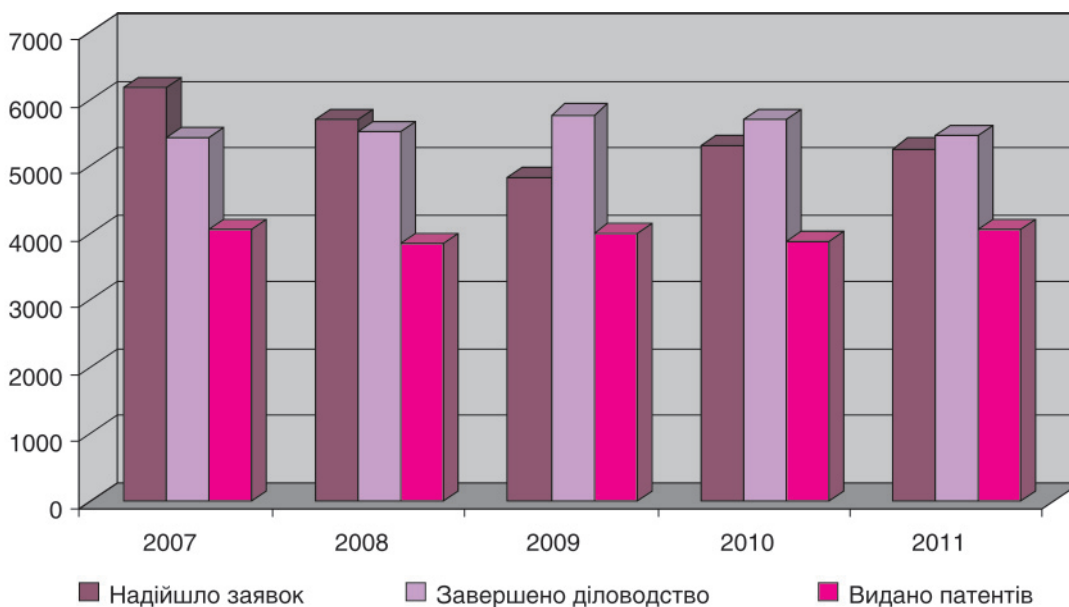
Активність національних заявників у 2011 р. зросла на 4% порівняно з попереднім роком, активність іноземних заявників у поданні заявок на винаходи за національною процеду-

рою – на 9%. Кількість заявок, поданих за процедурою РСТ, зменшилася на 7%. У 2011 р. до Державної служби як відомства-одержувача надійшла 131 заявка від національних заявників для патентування винаходів за процедурою РСТ в іноземних державах, що на 35% перевищило показник минулого року.

Таблиця 2.2. Надходження заявок та видача патентів на винаходи

Показник	2007	2008	2009	2010	2011
Надійшло заявок:	6163	5697	4816	5311	5256
За національною процедурою	3766	3149	2682	2811	2935
від національних заявників	3440	2823	2432	2552	2652
від іноземних заявників	326	326	250	259	283
За процедурою РСТ	2397	2548	2134	2500	2321
в т.ч. від національних заявників	–	2	–	1	1
Видано: патентів на винаходи	4058	3832	4002	3874	4061
на ім'я національних заявників	2618	2399	2395	2034	1902
на ім'я іноземних заявників	1440	1433	1607	1840	2159
деклараційних патентів на винаходи	2	–	–	–	–
Чинних патентів на кінець року,	28568	26929	24651	24617	24773
в т.ч. деклараційних	7840	3776	–	–	–

Рис. 2.1. Динаміка надходження і розгляду заявок та видачі патентів на винаходи

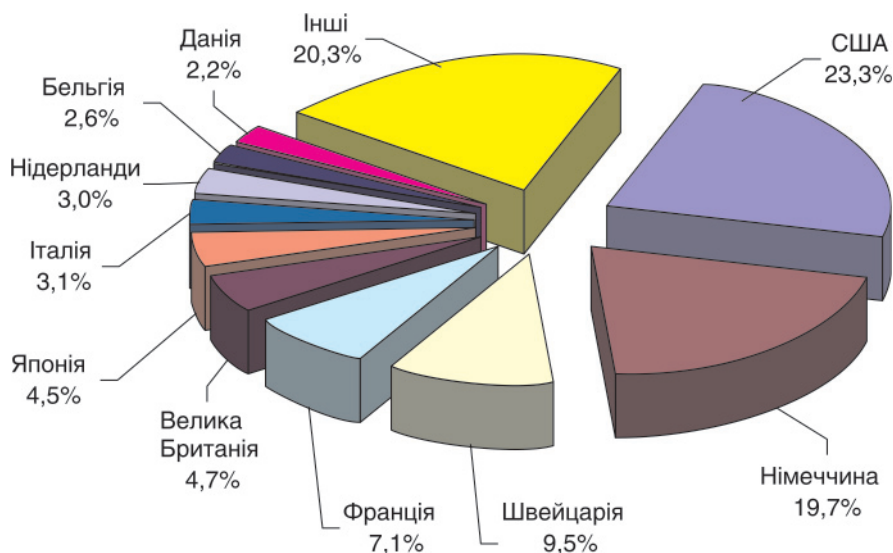
Частка заявок від іноземних заявників у звітному році становила 49,5% від загальної кількості заявок (проти 51,9% у 2010 р.). Найбільше заявок подано заявниками США (640 заявок), Німеччини (507), Швейцарії (235), Франції (178), Великої Британії (112), Японії (110), Італії (76), Нідерландів (74 заяв-

ки), Російської Федерації (72), Бельгії (62), Данії (56 заявок) та Австрії (51 заявка).

Переважає кількість заявок від іноземних заявників надходить за процедурою РСТ (89,1%) (рис. 2.2).

Розподіл заявок на винаходи за класами МПК наведено у табл. 2.3.

Рис. 2.2. Розподіл заявок, поданих за процедурою РСТ, за країнами походження

Таблиця 2.3. Пріоритети розподілу заявок на винаходи за класами МПК

Клас МПК	Назва класу	Кількість заявок	Національні заявники	Іноземні заявники
A61	Медицина або ветеринарія; гігієна	622 (11,8%)	211 (8,0%)	411 (15,8%)
C07	Органічна хімія	580 (11,0%)	39(1,5%)	541 (20,8%)
A01	Сільське господарство; лісівництво, тваринництво; мисливство; відловлювання тварин; рибництво	314 (6,0%)	133 (5,0%)	181 (7,0%)
G01	Вимірювання; випробовування	216 (4,1%)	185 (7,0%)	31 (1,2%)
A23	Їжа або харчові продукти; їх оброблення, не охоплене іншими класами	131 (2,5%)	41 (1,5%)	90 (3,5%)
C12	Біохімія; пиво; алкогольні напої; вино...	124 (2,4%)	31 (1,2%)	93 (3,6%)
H04	Техніка електричного зв'язку	118 (2,2%)	13 (0,5%)	105 (4,0%)
B65	Транспортування; пакування; зберігання; оброблення тонких або ниткоподібних матеріалів	114 (2,2%)	29 (1,1%)	85 (3,3%)
E21	Буріння ґрунту та гірських порід; гірничі справи	106 (2,0%)	80 (3,0%)	26 (1,0%)
C10	Нафтова, газова та коксова галузі промисловості...	104 (2,0%)	41 (1,5%)	63 (2,4%)
C21	Металургія заліза	101 (1,9%)	49 (1,8%)	52 (2,0%)

У 2011 р. видано 4061 патент на винаходи, на ім'я іноземних заявників – 2159 патентів (53,2%) (табл. 2.2).

Розподіл патентів на винаходи за класами МПК наведено у табл. 2.4.

Станом на 1 січня 2012 р. до Державного реєстру внесено 101955 патентів на винаходи, з них є чинними 24773 патенти.

Таблиця 2.4. Пріоритети розподілу патентів на винаходи за класами МПК

Клас МПК	Назва класу	Кількість патентів	На ім'я національних заявників	На ім'я іноземних заявників
A61	Медицина або ветеринарія; гігієна	567 (14,0%)	223 (11,7%)	344 (15,9%)
C07	Органічна хімія	453 (11,2%)	31 (1,6%)	422 (19,5%)
G01	Вимірювання; випробовування	251 (6,2%)	218 (11,5%)	33 (1,5%)
A01	Сільське господарство; лісівництво, тваринництво; мисливство; відловлювання тварин; рибництво	192 (4,7%)	79 (4,2%)	113 (5,2%)
H04	Техніка електричного зв'язку	181 (4,5%)	12 (0,6%)	169 (7,8%)
A23	Їжа або харчові продукти; їх оброблення, не охоплене іншими класами	102 (2,5%)	59 (3,1%)	43 (2,0%)
B65	Транспортування; пакування; зберігання; оброблення тонких або ниткоподібних матеріалів	100 (2,5%)	17 (0,9%)	83 (3,8%)
C12	Біохімія; пиво; алкогольні напої; вино...	98 (2,4%)	51 (2,7%)	47 (2,2%)
H01	Основні електричні елементи	92 (2,3%)	72 (3,8%)	20 (0,9%)
B01	Фізичні чи хімічні процеси або устаткування взагалі	89 (2,2%)	44 (2,3%)	45 (2,1%)
E21	Буріння ґрунту та гірських порід; гірнича справа	82 (2,0%)	61 (3,2%)	21 (1,0%)
B21	Механічне оброблення металів без істотного зняття матеріалу; пробивання отворів	67 (1,6%)	21 (1,1%)	46 (2,1%)

Корисні моделі

У 2011 р. кількість заявок на корисні моделі зменшилася на 2%. Надійшло 10427 заявок, з них 10274 (98,5%) – від національних заявників (табл. 2.5, рис. 2.3).

Розподіл заявок на корисні моделі від іноземних заявників наведено на рис. 2.4.

Найбільше заявок на корисні моделі надійшло за класами А61 (Медицина або ветеринарія; гігієна) – 1688 (з них 371 заявка належить до підкласу А61К – Препарати для медичних, стоматологічних та гігієнічних цілей), G01 (Вимірювання; випробовування) – 828, А01

(Сільське господарство; лісівництво; тваринництво...) – 521, А23 (Їжа або харчові продукти, їх оброблення...) – 306, G06 (Обчислювання; розрахунок; рахування) – 198, E21 (Буріння ґрунту та гірських порід) – 188, F16 (Вузли та деталі машин...) – 176 та B23 (Металорізальні верстати; оброблення металів, не охоплене іншими класами) – 170 заявок.

У звітному році видано 10291 патент на корисні моделі, з них 10108 – на ім'я національних заявників.

На ім'я іноземних заявників видано 183 патенти, зокрема 69 – на ім'я заявників з Російської Федерації, 39 – Кіпру, 15 – Білорусі,

7 – Белізу, 5 – Чеської Республіки, по 4 – Австрії та Німеччини, по 3 – Іспанії, Великої Британії, Індії, Литви та США.

Найбільше патентів на корисні моделі вида-но за класами А61 (Медицина або ветеринарія; гігієна) – 2217, G01 (Вимірювання; випробову-вання) – 1064, А01 (Сільське господарство; лісівництво; тваринництво...) – 710, А23 (Їжа або харчові продукти, їх оброблення...) – 392, F16 (Вузли та деталі машин...) – 272, E21 (Буріння ґрунту та гірських порід) – 237, G06

(Обчислювання; розрахунок; рахування) – 234, B01 (Фізичні чи хімічні процеси або устатко-вання взагалі) – 227, B23 (Металорізальні вер-стати; оброблення металів, не охоплене інши-ми класами) – 221, H01 (Основні електричні елементи) – 185 та В65 (Транспортування; пакування; зберігання; оброблення тонких або ниткоподібних матеріалів) – 173 патенти.

Станом на 1 січня 2012 р. до Державного реєстру внесено 66410 патентів на корисні моделі, з них є чинними 38225 патентів.

Таблиця 2.5. Надходження заявок та видача патентів на корисні моделі

Показник	2007	2008	2009	2010	2011
Надійшло заявок:	8870	9600	9208	10678	10427
За національною процедурою	8866	9591	9199	10669	10414
від національних заявників	8745	9450	9066	10527	10274
від іноземних заявників	121	141	133	142	140
За процедурою РСТ	4	9	9	9	13
в т.ч. від національних заявників	–	–	1	1	–
Видано патентів:	9215	9282	8391	9405	10291
на ім'я національних заявників	9094	9139	8270	9261	10108
на ім'я іноземних заявників	121	143	121	144	183
Чинних патентів на кінець року	25210	30382	33575	35259	38225

Рис. 2.3. Динаміка надходження і розгляду заявок та видачі патентів на корисні моделі

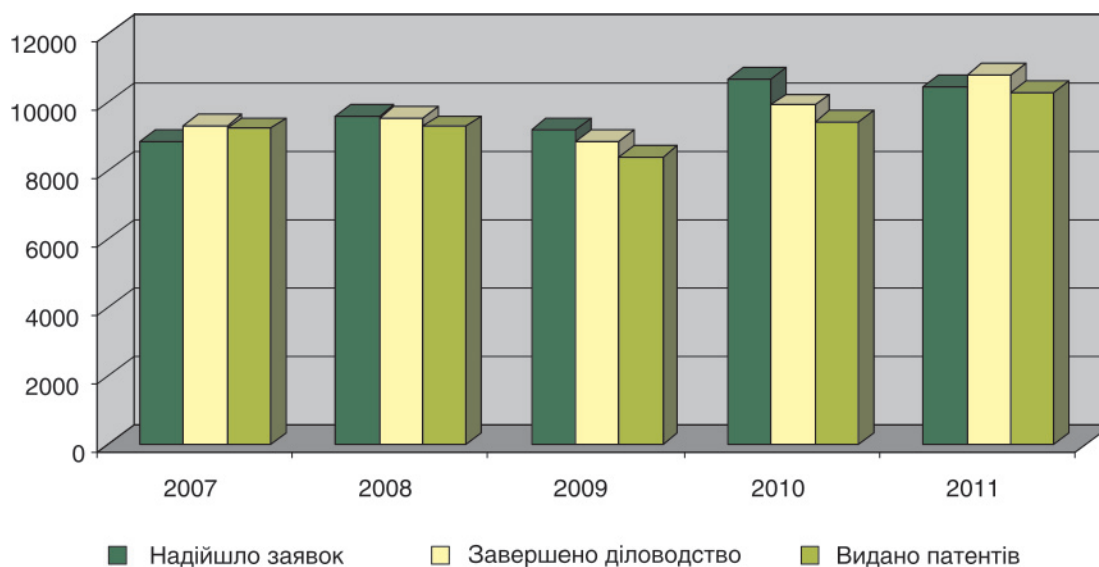
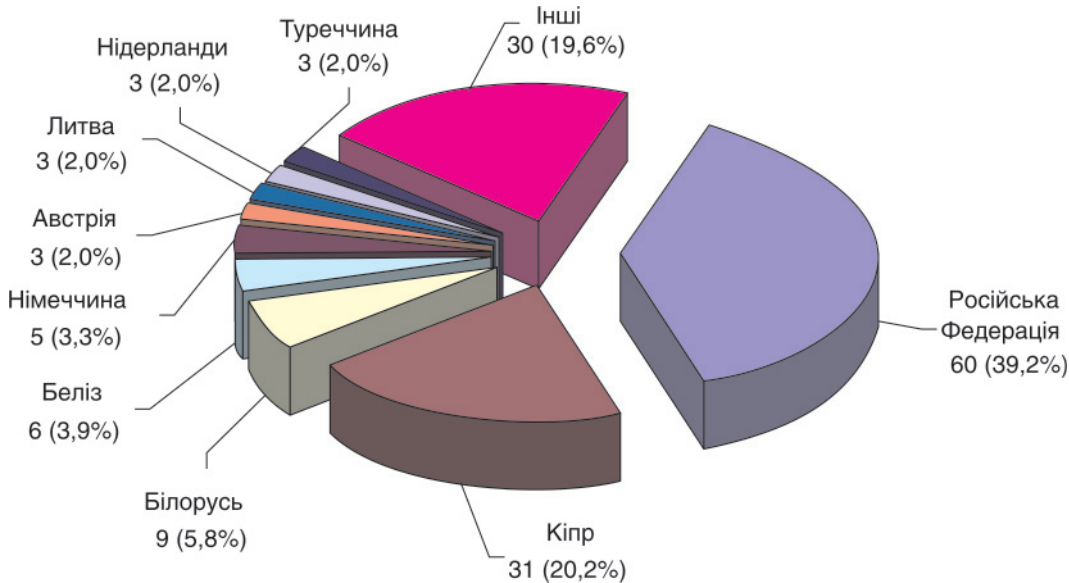

Рис. 2.4. Розподіл заявок на корисні моделі від іноземних заявників за країнами походження

Промислові зразки

У 2011 р. надійшла 1761 заявка на промислові зразки, що на 4,5% перевищує показник минулого року (табл. 2.6 , рис. 2.5). Частка іноземних заявок у загальній кількості заявок на промислові зразки становила 18,3%.

Найактивнішими серед іноземних заявників у 2011 р. були заявники з Російської Федерації (110 заявок, 34,2%), Японії (38 заявок, 11,8%), США (37 заявок, 11,5%), Німеччини (21 заяв-

ка, 6,5%), Кіпру (19 заявок, 5,9%), Польщі (18 заявок, 5,6%), Швейцарії (14 заявок, 4,3%) та Білорусі (11 заявок, 3,4%).

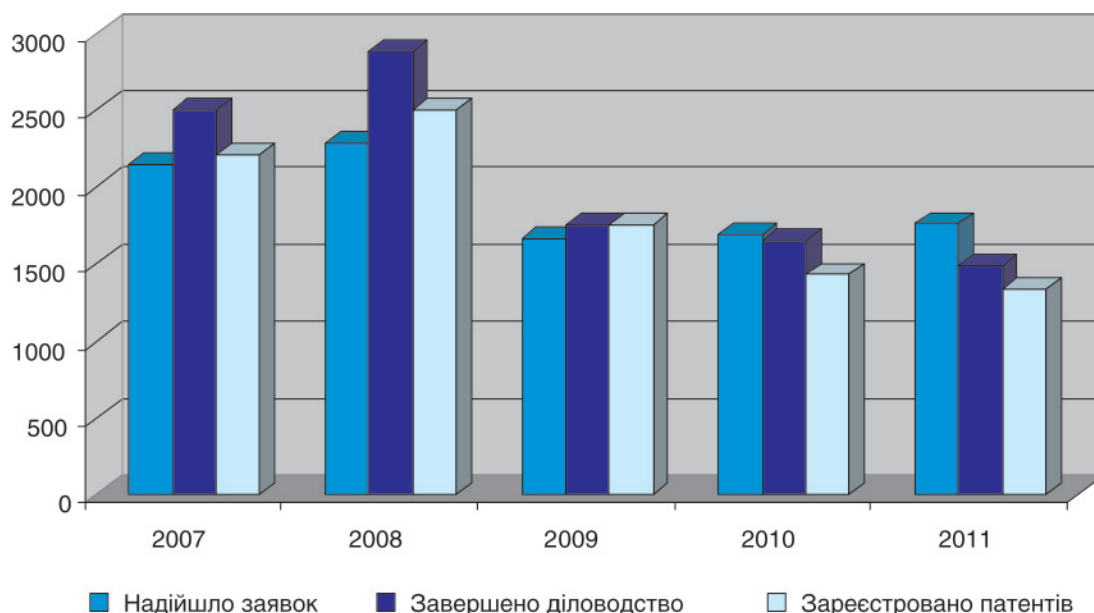
Видано 1337 патентів на промислові зразки, з них 239 (17,9%) – на ім'я іноземних заявників (табл. 2.6).

Найбільше патентів видано за класами 09 (Опакування та вмістини для перевозіння або переносіння товарів) – 300 (22,4%), 19 (Канцелярське знаряддя та приладдя, мистецькі та навчальні знадобки) – 280 (20,9%),

Таблиця 2.6. Надходження заявок та видача патентів на промислові зразки

Показник	2007	2008	2009	2010	2011
Надійшло заявок:	2147	2285	1669	1686	1761
від національних заявників	1746	1945	1413	1442	1439
від іноземних заявників	401	340	256	244	322
Видано патентів:	2213	2503	1754	1431	1337
на ім'я національних заявників	1803	2085	1425	1258	1098
на ім'я іноземних заявників	410	418	329	173	239
Чинних патентів на кінець року	9659	11102	10816	9907	9454

Рис. 2.5. Динаміка надходження і розгляду заявок та видачі патентів на промислові зразки

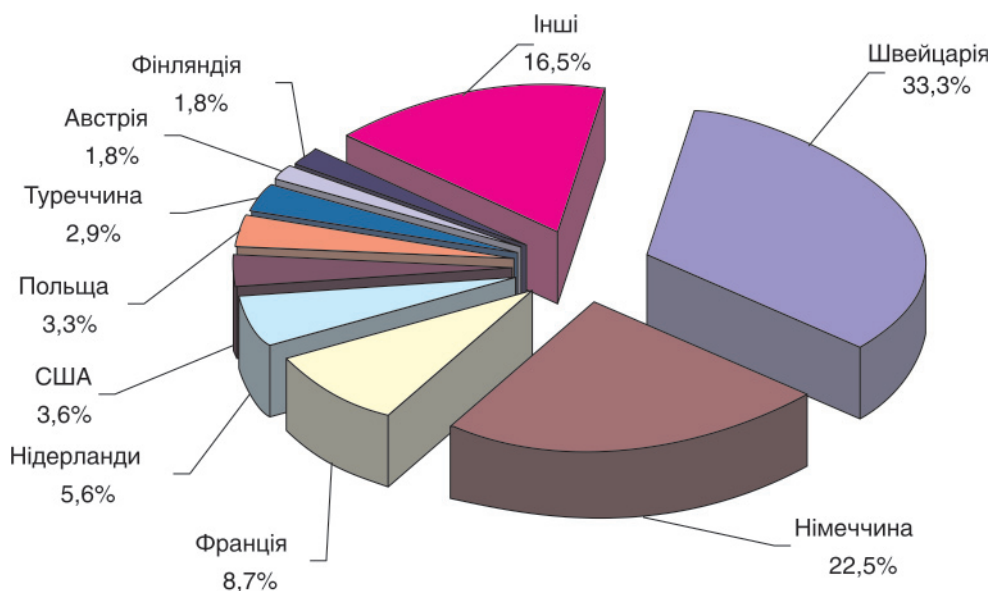
11 (Прикраси) – 86 (6,4%), 12 (Перевозівні або підіймальні засоби) – 71 (5,3%), 32 (Графічні символи і логотипи, фактурні візерунки, оздоблення) – 67 (5,0%), 02 (Предмети одягу та галантерейні вироби) – 66 патентів (4,9%), 06 (Меблювання) – 56 патентів (4,2%), 23 (Устаткування для розподілення рідин та газів, санітарне, опалювальне, вентиляційне та повітрокондиціювальне устаткування, тверде

паливо) – 55 (4,1%) та 25 (Будівельні блоки та елементи споруд) – 52 патенти (3,9%).

Станом на 1 січня 2012 р. до Державного реєстру внесено 22618 патентів на промислові зразки, є чинними 9454 патенти.

У 2011 р. на територію України поширено дію 552 міжнародних реєстрацій за Гаазькою угодою про міжнародну реєстрацію промислових зразків (рис. 2.6).

Рис. 2.6. Розподіл реєстрацій за Гаазькою угодою за країнами походження

Знаки для товарів і послуг

Національна процедура

У 2011 р. надійшла 21091 заявка на знаки для товарів і послуг. Активність національних заявників у поданні заявок порівняно з попереднім роком практично не змінилася, іноземних – зросла на 9% (табл. 2.7, рис. 2.7). Від іноземних заявників надійшло 4254 заявки, що становить 20,2% від загальної кількості заявок, поданих за національною процедурою.

Дані щодо розподілу заявок за класами МКТП наведено у табл. 2.8.

У звітному році зареєстровано 16677 свідоцтв на знаки для товарів і послуг. Із загальної кількості зареєстрованих свідоцтв 12854 (77,1%) становлять реєстрації на ім'я національних заявників (рис. 2.7, табл. 2.7).

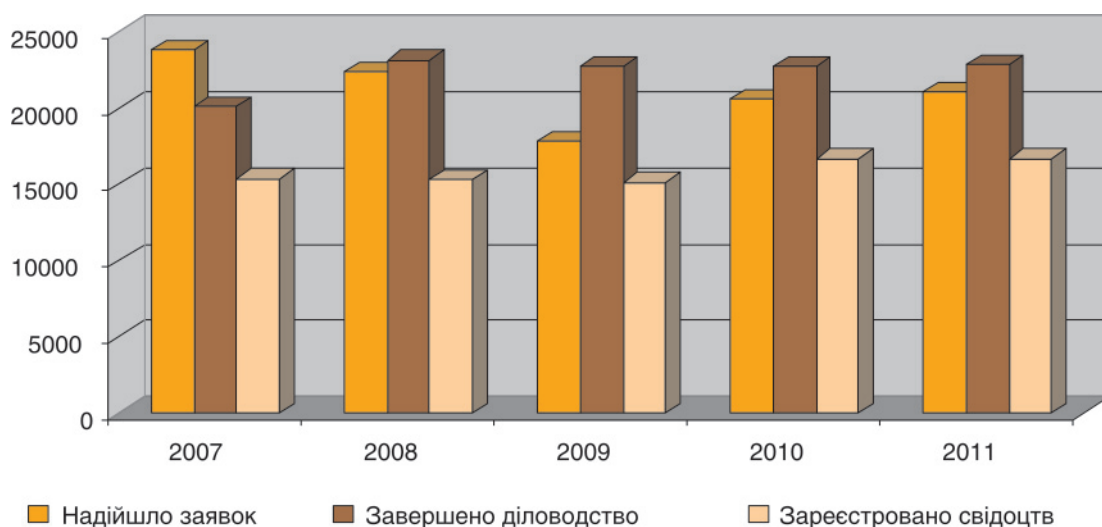
Розподіл реєстрацій за класами МКТП наведено в табл. 2.9.

Станом на 1 січня 2012 р. зареєстровано 150077 свідоцтв на знаки для товарів і послуг, є чинними 133411 свідоцтв.

Таблиця 2.7. Надходження заявок та реєстрація свідоцтв на знаки для товарів і послуг за національною процедурою

Показник	2007	2008	2009	2010	2011
Надійшло заявок:	23746	22371	17866	20603	21091
від національних заявників	19887	18497	14744	16711	16837
від іноземних заявників	3859	3874	3122	3892	4254
Зареєстровано свідоцтв:	15375	15357	15137	16686	16677
на ім'я національних заявників	12130	11974	12027	13058	12854
на ім'я іноземних заявників	3245	3383	3110	3628	3823
Чинних свідоцтв на кінець року	78848	92837	105988	120133	133411

Рис. 2.7. Динаміка надходження і розгляду заявок та реєстрації свідоцтв на знаки для товарів і послуг за національною процедурою

Таблиця 2.8. Пріоритети розподілу заявок на знаки для товарів і послуг за класами МКТП

Клас МКТП	Назва класу	Кількість заявлених знаків	Національними заявниками	Іноземними заявниками
35	Реклама; керування справами, ділове адміністрування...	6327 (17,0%)	5503 (19,3%)	824 (9,6%)
05	Фармацевтичні та ветеринарні препарати; гігієнічні препарати на лікарські потреби	2490 (6,7%)	1378 (4,8%)	1112 (13,0%)
33	Алкогольні напої (крім пива)	2412 (6,5%)	2052 (7,2%)	360 (4,2%)
41	Освіта, виховування, забезпечування навчання; розваги...	2350 (6,3%)	2046 (7,2%)	304 (3,6%)
30	Кава, чай, какао, цукор, рис...	1911 (5,2%)	1540 (5,4%)	371 (4,3%)
16	Папір, картон і вироби з них...	1345 (3,6%)	990 (3,5%)	355 (4,1%)
09	Наукові, морські, геодезичні ... прилади та інструменти...	1305 (3,5%)	818 (2,9%)	487 (5,7%)
29	М'ясо, риба, птиця, дичина; м'ясні екстракти...	1261 (3,4%)	1018 (3,6%)	243 (2,8%)
25	Одяг, взуття, наголовні убори	1190 (3,2%)	880 (3,1%)	310 (3,6%)
43	Послуги щодо забезпечування харчами та напоями; тимчасове житло...	1170 (3,2%)	1040 (3,6%)	130 (1,5%)
03	Вибілювальні препарати та інші речовини для прання...	1163 (3,1%)	680 (2,4%)	483 (5,6%)
42	Науково-технологічні та проектно-дослідницькі послуги...	1138 (3,1%)	917 (3,2%)	221 (2,6%)
32	Пиво; мінеральні і газовані води та інші безалкогольні напої;...	1080 (2,9%)	767 (2,7%)	313 (3,7%)

Таблиця 2.9. Пріоритети розподілу реєстрацій знаків для товарів і послуг за класами МКТП

Клас МКТП	Назва класу	Кількість зареєстрованих знаків	На ім'я національних заявників	На ім'я іноземних заявників
35	Реклама; керування справами, ділове адміністрування...	5030 (17,0%)	4448 (19,8%)	582 (8,2%)
05	Фармацевтичні та ветеринарні препарати; гігієнічні препарати на лікарські потреби	2219 (7,5%)	1106 (4,9%)	1113 (15,7%)
41	Освіта, виховування, забезпечування навчання; розваги...	1797 (6,1%)	1572 (7,0%)	225 (3,2%)
30	Кава, чай, какао, цукор, рис...	1405 (4,8%)	1059 (4,7%)	346 (4,9%)
33	Алкогольні напої (крім пива)	1231 (4,2%)	970 (4,3%)	261 (3,7%)
16	Папір, картон, і вироби з них...	1105 (3,7%)	842 (3,8%)	263 (3,7%)
29	М'ясо, риба, птиця, дичина; м'ясні екстракти...	1064 (3,6%)	852 (3,8%)	212 (3,0%)
09	Наукові, морські, геодезичні ... прилади та інструменти...	1054 (3,6%)	667 (3,0%)	387 (5,5%)
42	Науково-технологічні та проектно-дослідницькі послуги...	1010 (3,4%)	826 (3,7%)	184 (2,6%)
43	Послуги щодо забезпечування харчами та напоями; тимчасове житло...	967 (3,3%)	811 (3,6%)	156 (2,2%)
03	Вибілювальні препарати та інші речовини для прання...	942 (3,2%)	509 (2,3%)	433 (6,1%)
25	Одяг, взуття, наголовні убори	886 (3,0%)	685 (3,1%)	201 (2,8%)
36	Страхування; фінансова діяльність...	850 (2,9%)	692 (3,1%)	158 (2,2%)
37	Будування	750 (2,5%)	646 (2,9%)	104 (1,5%)

Міжнародна процедура

У 2011 р. з Міжнародного бюро ВОІВ надійшло 8665 міжнародних заявок, у т.ч. 7062 (81,5%) – за Мадридською угодою та 1603 – за Протоколом до Мадридської угоди (табл. 2.10, рис. 2.8).

У 2011 р. до Міжнародного бюро ВОІВ відправлено 370 заявок від національних заявників на міжнародну реєстрацію знаків, що на 30,0% перевищило показник минулого року (рис. 2.9).

Як і в попередні роки, у поданні заявок за Мадридською угодою лідирують заявники з Німеччини (1552 заявки), Франції (765 заявок),

Російської Федерації (751 заявка), Італії (636 заявок), Швейцарії (635), Китаю (619), Польщі (270), Австрії (207), Нідерландів (176), Чеської Республіки (169), Іспанії (167), Угорщини (154 заявки), Бельгії (134) та Білорусі (116 заявок). Частка заявок від заявників з цих країн становить 73,3% від загальної кількості заявок, поданих у 2011 р. за міжнародною процедурою.

Серед держав-учасниць Протоколу до Мадридської угоди у 2011 р. заявки з поширенням на територію України найактивніше подавали США – 432 заявки, Туреччина – 353, Велика Британія – 210 заявок, Японія – 104 заявки, Швеція – 85 заявок, Фінляндія – 83 заявки та Данія – 75 заявок (рис. 2.10).

Таблиця 2.10. Надходження міжнародних заявок та реєстрація знаків за Мадридською системою

Показник	2007	2008	2009	2010	2011
Надійшло міжнародних заявок, у т.ч.:	9520	10712	8613	7974	8665
за Мадридською угодою	7808	8773	7220	6634	7062
за Протоколом до Мадридської угоди	1712	1939	1393	1340	1603
Зареєстровано міжнародних знаків	8298	9459	9664	10003	7537

Рис. 2.8. Динаміка надходження і розгляду заявок та реєстрацій знаків для товарів і послуг за Мадридською системою

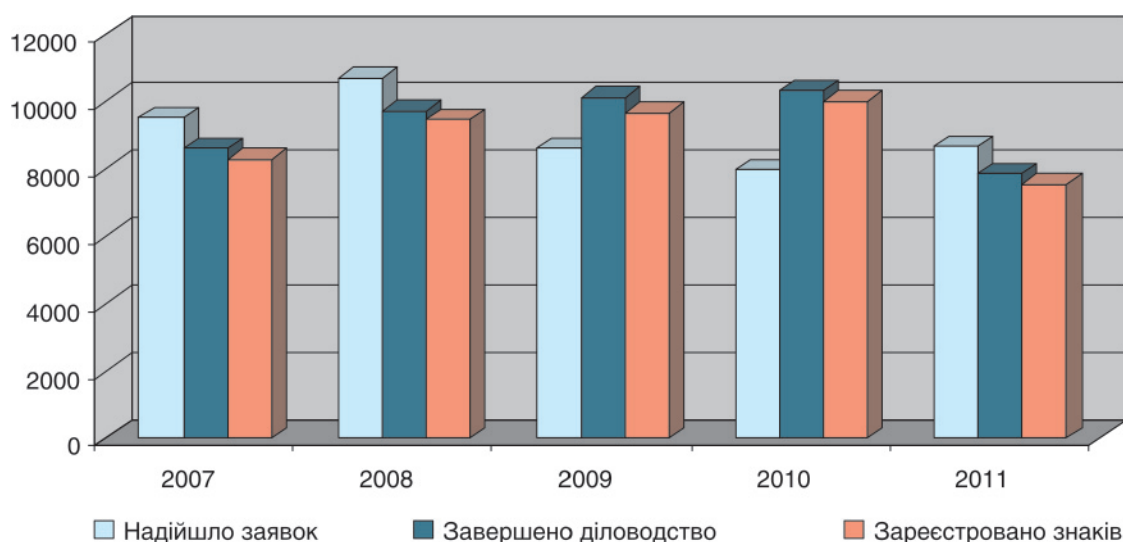
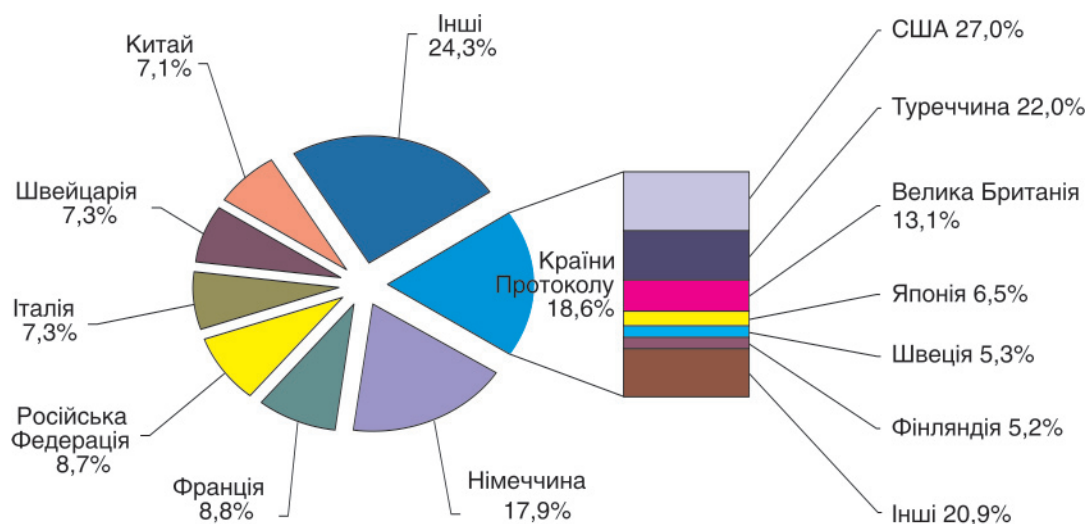

Рис. 2.9. Динаміка активності національних заявників щодо міжнародної реєстрації знаків

Рис. 2.10. Розподіл заявок, поданих за міжнародною процедурою, за країнами походження

2.2. Внесення до державних реєстрів відомостей щодо розпорядження майновими правами на ОПВ

У 2011 р. зареєстровано 2109 договорів щодо розпорядження майновими правами на ОПВ (рис. 2.11), що на 11,9% більше, ніж у попередньому році, з них:

- 1822 реєстрації стосуються передання виключних майнових прав на ОПВ (86,4%);
- 210 реєстрацій стосуються видачі ліцензії на використання ОПВ (9,95%);
- 77 «відкритих» ліцензій на використання винаходів та корисних моделей (3,65%).

Наведені дані засвідчують, що кількість зареєстрованих відомостей про передання

виключних майнових прав на ОПВ значно перевищує кількість внесених до державних реєстрів відомостей про видачу ліцензій.

Загальна кількість ОПВ, стосовно яких до відповідних державних реєстрів було внесено відомості щодо передання виключних майнових прав та видачі ліцензій, значно перевищує кількість зареєстрованих договорів та становить 3982 ОПВ, у тому числі 257 винаходів, 242 корисні моделі, 192 промислові зразки та 3293 знака для товарів і послуг.

Станом на 31 грудня 2011 р. загалом до державних реєстрів внесено відомості про 17298 договорів щодо розпорядження майновими правами промислової власності, у тому числі: на винаходи – 3281, на корисні моделі –

975, на знаки для товарів і послуг – 12133, на промислові зразки – 909.

Дані про внесення до державних реєстрів відомостей щодо розпорядження майновими правами промислової власності наведені в табл. 2.11.

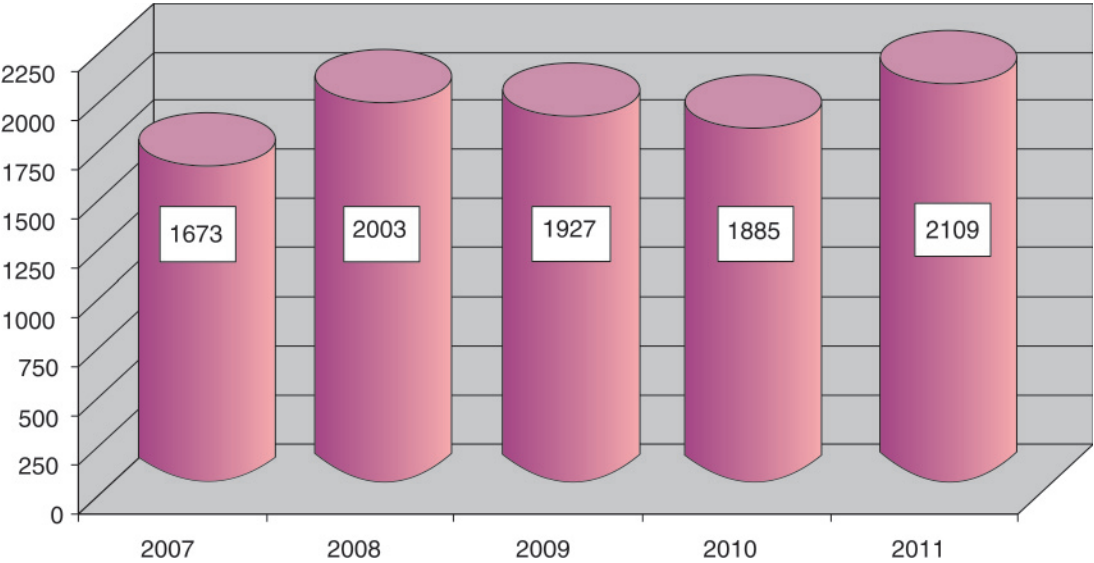
Представлені в табл. 2.11 дані свідчать про те, що у 2011 р., порівняно з попереднім, дещо збільшилася кількість зареєстрованих ліцензійних договорів на використання винаходів, корисних моделей та дещо зменшилася – на використання знаків для товарів і послуг, значно збільшилася кількість внесених до держав-

них реєстрів відомостей про передачу права власності на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, знаки для товарів і послуг.

Кількість опублікованих заяв щодо «відкритих ліцензій» на винаходи і корисні моделі порівняно з минулим роком значно зменшилась.

Наведені в табл. 2.12 дані свідчать про те, що значно збільшилась активність українських правовласників щодо передання майнових прав на знаки для товарів і послуг, іноземних правовласників – щодо видачі ліцензій на використання знаків для товарів і послуг.

Рис. 2.11. Динаміка реєстрації договорів щодо розпорядження майновими правами промислової власності у 2007–2011 рр.

Таблиця 2.11. Розподіл зареєстрованих договорів щодо розпорядження майновими правами промислової власності за об’єктами

Вид договору	Кількість реєстрацій									
	Винаходи		Корисні моделі		Промислові зразки		Знаки для товарів і послуг		Всього	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
Всього, в т.ч.:	223	168	197	136	70	96	1395	1709	1885	2109
невиключні ліцензії	5	8	13	11	4	3	133	115	155	137
виключні ліцензії	4	1	6	12	1	2	54	56	65	71
одиничні ліцензії	–	–	–	–	–	–	3	2	3	2
передача права	75	123	55	72	65	91	1205	1536	1400	1822
«відкриті» ліцензії	139	36	123	41	–	–	–	–	262	77

Таблиця 2.12. Порівняльні дані про внесення до реєстру відомостей щодо розпорядження майновими правами на знаки для товарів і послуг та кількість знаків для товарів і послуг, стосовно яких такі відомості внесені до реєстру

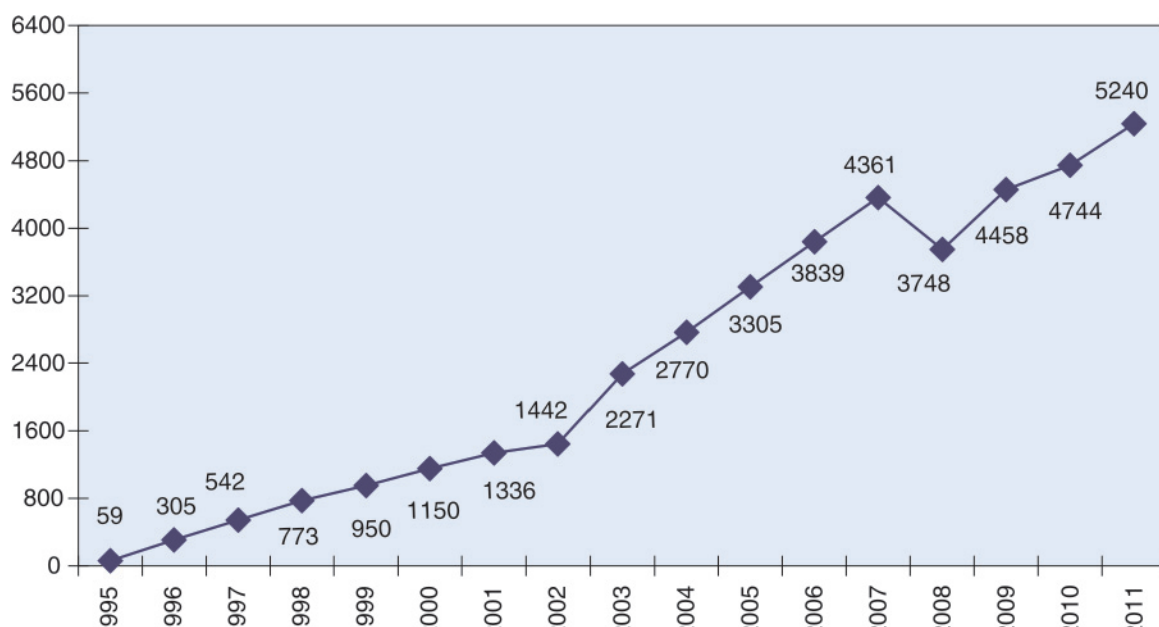
Вид договору	Кількість договорів		Кількість знаків для товарів і послуг	
	2010	2011	2010	2011
Договори про передання виключних майнових прав на знаки для товарів і послуг, в т.ч.:	1205	1536	2416	2985
від українських правовласників	960	1262	1780	2116
від іноземних правовласників	245	274	636	869
Ліцензійні договори на використання знаків для товарів і послуг, в т.ч.:	190	173	278	308
від українських правовласників	138	99	161	113
від іноземних правовласників	52	74	117	195

2.3. Державна реєстрація авторського права

У 2011 р. до Державної служби подано 5392 заявки на реєстрацію авторського права на твір, що на 8,2 % більше порівняно з даними попереднього року (4948 заявок), прийнято 5176 рішень про реєстрацію, здійснено 5240 реєстрацій авторського права на твір – на 9,5 % більше порівняно з попереднім роком (рис. 2.12). Зростання кількості здійснених реєстрацій свідчить про те, що державна

реєстрація авторського права набуває все більшого значення та популярності серед авторів та інших осіб, які мають авторські права. Загалом у звітному періоді здійснено 931 реєстрацію авторського права на службовий твір, що на 20,8 % більше, ніж у минулому році (737 реєстрацій). Як і в 2010 р., переважають реєстрації службових творів, майнове право на які належить роботодавцям (707 реєстрацій). Кількість реєстрацій службових творів, які є спільною власністю працівника, що створив

Рис. 2.12. Динаміка державних реєстрацій авторського права у 1995–2011 рр.

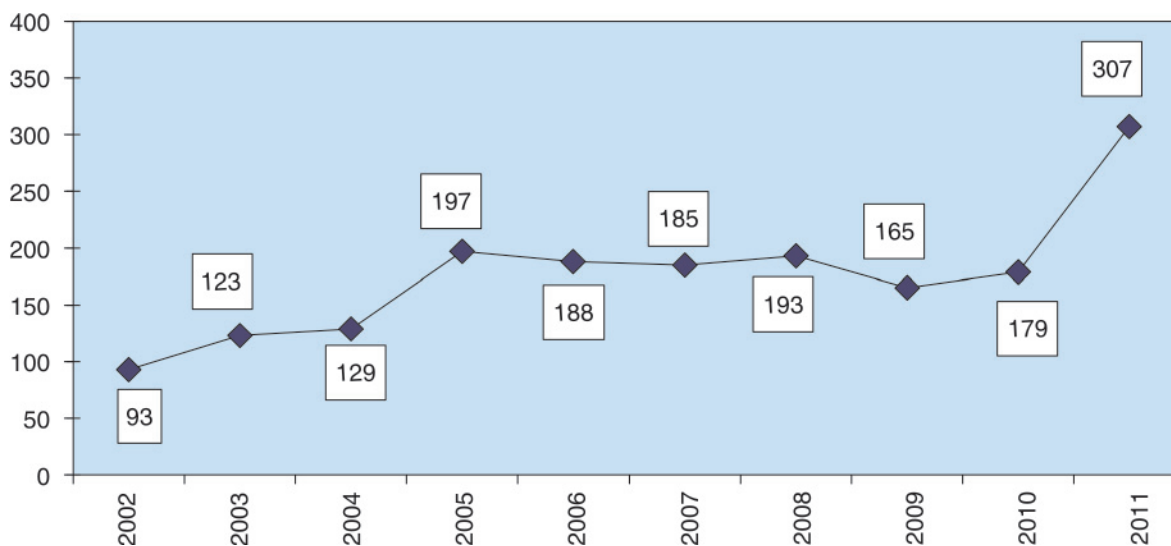
твір, та роботодавця, зросла на 32,6% порівняно з попереднім роком (відповідно, 224 проти 169 реєстрацій).

У 2011 р. Державною службою зареєстровано 307 договорів, які стосуються права автора на твір, що більше на 41,7 % порівняно з минулим роком (рис. 2.13). Слід зауважити, що у 2011 р. подано 302 заявки на реєстрацію договорів, які стосуються права автора на твір, що на 29,5 % більше, ніж у 2010 р. (213 заявок). Найбільшою є кількість зареєс-

трованих договорів про передачу (відчуження) майнових прав на твір (247), при цьому майже всі договори стосуються повної передачі майнових прав. Крім того, зареєстровано 52 договори про передачу виключного права і 8 договорів про передачу невиключного права на використання твору.

Відомості про здійснені у 2011 р. реєстрації публікуються в офіційному бюлетені Державної служби «Авторське право і суміжні права» та у Каталозі державної реєстрації.

Рис. 2.13. Динаміка Державних реєстрацій договорів у 2002–2011 рр.

3 Захист прав у сфері інтелектуальної власності

Олексій Янов, перший заступник голови Державної служби інтелектуальної власності України

3.1. Захист прав на об'єкти промислової власності в адміністративному порядку

У 2011 р. в Апеляційній палаті Державної служби розглядалось 114 заперечень, 88 з яких надійшло у 2011 р., а 26 прийнято до розгляду у 2010.

Подані у звітному році заперечення за об'єктами промислової власності розподілилися таким чином: винаходи – 18; корисні моделі – 2; промислові зразки – 1; знаки для товарів і послуг – 67.

Проведено 194 засідання колегій Апеляційної палати, на яких розглянуто 13 заперечень стосовно рішень за заявками на винаходи, 1 – за заявкою на корисну модель, 60 – за заявками на знаки для товарів і послуг.

У звітному році апелянтам було направлено 74 рішення Апеляційної палати, з них 40 рішень про задоволення заперечення повністю, 11 рішень про часткове задоволення та 23 рішення про відмову в задоволенні заперечення. Не прийнято до розгляду 5 заперечень, відкликано – 3.

У 2011 р. в Апеляційній палаті розглядалось 23 заяви про визнання знаків добре відомими в Україні, 16 з яких надійшло у звітному році, а 7 прийняті до розгляду у 2010 р. Проведено 26 засідань колегій Апеляційної палати. Заявникам направлено 9 рішень Апеляційної палати, всі – про визнання знаків добре відомими на території України. Відкликано 3 заяви.

3.2. Захист прав на об'єкти промислової власності в судовому порядку

У 2011 р. судами України відкрито провадження у 196 справах, пов'язаних із захистом прав на об'єкти промислової власності, в яких одними із учасників виступали Державна служба та/або заклад експертизи (Державне підприємство «Український інститут промислової власності»), з них:

- в адміністративних судах – 33 справи;
- у господарських судах – 104 справи;
- у судах загальної юрисдикції – 59 справ.

Судові справи, за якими провадження відкрито в 2011 р., розподілилися за предметом спору таким чином:

- про визнання недійсним рішення Апеляційної палати – 6;
- про визнання недійсними патентів на винаходи – 3, патентів на корисні моделі – 2, патентів на промислові зразки – 7; свідоцтв на знаки для товарів і послуг повністю – 68 та частково – 3; дії міжнародних реєстрацій – 2;

- проти рішень Державної служби за заявками на винаходи – 8, на корисні моделі – 1, на знаки для товарів і послуг – 23;
- про дострокове припинення дії охоронних документів – 38;
- про визнання недійсними договорів про передачу прав власності – 14;
- про визнання позивача особою з особливими заслугами перед Батьківщиною – 1;
- про захист прав інтелектуальної власності – 20.

За рішеннями судів у 2011 р. визнано недійсними 22 свідоцтва на знаки для товарів і послуг, 7 патентів на промислові зразки, 1 патент на корисну модель.

Загалом у звітному році в провадженні судів першої, апеляційної та касаційної інстанцій знаходилося 430 справ (3 справи 2005 р., 5 – 2006 р., 8 – 2007 р., 31 – 2008 р., 70 – 2009 р., 117 – 2010 р. та 196 справ 2011 р.); було взято участь у 663 судових засіданнях.

3.3. Захист авторського права і суміжних прав

У 2011 р. в провадженні судів різних інстанцій знаходилося 22 справи за позовами ДП «Українське агентство з авторських та суміжних прав» (ДП УААСП) до користувачів об'єктів авторського права щодо порушення виключних майнових прав, погашення дебіторської заборгованості, невиконання умов ліцензійних договорів тощо, серед яких 7 справ знаходяться у виконавчих провадженнях.

Ще одним напрямком діяльності ДП УААСП є досудове врегулювання спорів щодо своєчасної виплати авторської винагороди за публічне виконання творів. У 2011 р. до телерадіокомпаній та інших користувачів авторського права було направлено претензій на загальну суму понад 1,4 млн. грн.

Таким чином, шляхом проведення судово-претензійної та роз'яснювальної роботи з користувачами об'єктів авторського права ДП УААСП брало участь у вирішенні актуальних питань щодо захисту авторського права в Україні. Такі дії позитивно впливають на

переговорний процес з користувачами об'єктів авторського права та їх заохочення до добровільної сплати авторської винагороди, що, своєю чергою, збільшуватиме доходи творчих особистостей.

Протягом 2011 р. Державна служба брала участь у 22 судових справах з питань забезпечення законних прав та інтересів суб'єктів авторського права і суміжних прав.

Також Державна служба брала участь у судовому розгляді протоколів про адміністративні правопорушення, складених державними інспекторами з питань інтелектуальної власності.

3.4. Діяльність організацій колективного управління

Протягом 2011 р. на обліку в Державній службі перебувало 14 організацій колективного управління: ДП УААСП; шість організацій, створених суб'єктами авторського права і суміжних прав – юридичними особами; сім громадських організацій, створених фізичними особами.

Серед цих установ визначено дві уповноважені організації колективного управління у сфері збору та розподілу винагороди за використання фонограм, відеограм, опублікованих із комерційною метою, і зафіксованих у них виконань та одна уповноважена організація у сфері збору та розподілу відрахувань від обладнання і матеріальних носіїв, із застосуванням яких у домашніх умовах можна відтворювати твори і виконання, зафіксовані у фонограмах і (або) відеограмах (чисті носії та обладнання для запису).

Державна служба відповідно до законодавства здійснює нагляд за діяльністю організацій колективного управління та проводить роботу, спрямовану на розбудову системи колективного управління в Україні. Організації що півроку звітують про свою діяльність.

Згідно зі звітною інформацією, наданою організаціями колективного управління, за 2011 р. зібрано винагороду в сумі понад 51 млн. грн., тобто на 42% більше порівняно з 2010 р. Сума випла-

ченої винагороди перевищила 36 млн. грн.. (у 2010 р. – понад 23 млн. грн.)

Аналіз діяльності організацій колективного управління у 2011 р. свідчить про їх популяризацію в Україні та підвищення правової культури населення, наслідком чого стала позитивна динаміка зростання сум зібраної винагороди за використання об'єктів авторського права і суміжних прав.

З метою сприяння діяльності організацій колективного управління Державна служба надає методичну допомогу організаціям у вигляді рекомендацій щодо укладання договорів та виплати винагороди суб'єктами господарювання за використання об'єктів авторського права і суміжних прав.

Проводиться просвітницька робота щодо підвищення рівня загальної правової культури населення з питань використання об'єктів авторського права і суміжних прав, ознайомлення суб'єктів господарювання з вимогами законодавства у зазначеній сфері (конференції, зокрема міжнародні із залученням міжнародних експертів у сфері авторського права і суміжних прав, «круглі столи», семінари та інші заходи).

Відповідно до законодавства у сфері авторського права і суміжних прав Державна служба, вирішуючи конфлікти, виступає посередником між організаціями колективного управління, а також між цими організаціями та суб'єктами авторського права і суміжних прав.

3.5. Контроль за дотриманням законодавства у сфері інтелектуальної власності

Одним із пріоритетних напрямків діяльності Державної служби інтелектуальної власності є контроль за дотриманням законодавства і подолання правопорушень у сфері інтелектуальної власності. Протягом 2011 р. державними інспекторами з питань інтелектуальної власності проведено 629 перевірок суб'єктів господарювання, за результатами яких складено та направлено до суду 282 протоколи про адміністративні правопорушення, у правопорушників вилучено понад як 96 тис. при-

мірників контрафактної продукції на загальну суму майже 3 млн. грн.

Одним із напрямків роботи державних інспекторів є просвітницька та роз'яснювальна робота, спрямована на профілактику та запобігання правопорушень у сфері інтелектуальної власності шляхом проведення спеціалізованих семінарів та «круглих столів», на яких роз'яснюється законодавство у сфері інтелектуальної власності, надаються консультації фізичним та юридичним особам. Протягом звітного періоду проведено 9 семінарів та «круглих столів».

У 2011 р. в центральних органах виконавчої влади проведено планову інвентаризацію комп'ютерних програм з метою контролю за дотриманням законодавства з питань їх правової охорони та визначення потреби у нових програмах.

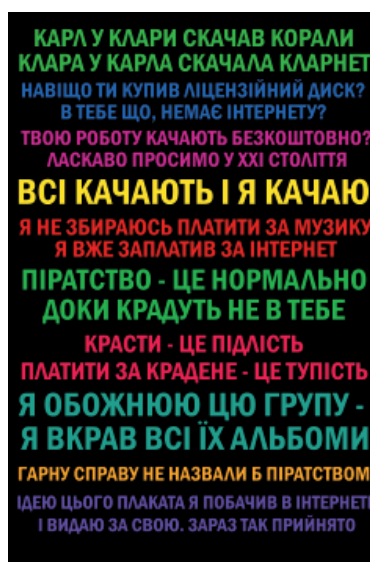
Здійснені заходи з легалізації комп'ютерних програм в органах виконавчої влади сприяли поступовому зниженню рівня піратства з 89% (2002 р.) до 45,5% (2011 р.).

Згідно з Порядком легалізації комп'ютерних програм в органах виконавчої влади реалізацію заходів з легалізації координує міжвідомча робоча група з питань легалізації комп'ютерних програм. На її засіданнях, проведених

за участю представників правовласників, розглядалися результати щорічної планової інвентаризації, проекти договорів про легалізацію, питання про вдосконалення форм, за якими подаються дані з інвентаризації, та інші питання.

Продовжувалося поповнення Реєстру виробників та розповсюджувачів програмного забезпечення. Всього до Реєстру внесено 1468 виробників та розповсюджувачів програмного забезпечення, зокрема у 2011 р. до Реєстру внесено 162 суб'єкти господарювання.

Інформація Реєстру є відкритою та доступною у мережі Інтернет (<http://sips.gov.ua/ua/registerpz.html>), це дозволяє споживачам отримувати інформацію про виробників та/або розповсюджувачів ліцензійного програмного забезпечення. На веб-порталі Державної служби також розміщено Рекомендації щодо

забезпечення правомірності використання комп'ютерних програм вільного користування.

Протягом звітного року Державне підприємство «Інтелзахист» у співпраці з державними інспекторами з питань інтелектуальної власності, правоохоронними та контролюючими органами проводило роботу з посилення захисту прав інтелектуальної власності та попередження правопорушень у цій сфері.

За дорученням Державної служби, ДП «Інтелзахист» у 2011 р. забезпечувало процес видачі контрольних марок імпортерам, експортерам та відтворювачам примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних, ведення Єдиного реєстру одержувачів контрольних марок відповідно до Закону України «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних».

У 2011 р. видано 14 692 065 контрольних марок, що на 26,8% менше, ніж у 2010 р. (20 078 973 контрольних марок). Тенденція до зниження кількості виданих контрольних марок пов'язана з надзвичайно швидким та широким розвитком високих технологій, що призводить до переміщення об'єктів авторського права і суміжних прав у цифрову площину та розповсюдження цих об'єктів у мережі Інтернет.

У звітному році Державною службою відповідно до Закону України «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних

систем зчитування, матриць» здійснювалося ліцензування виробництва дисків для лазерних систем зчитування, матриць. Всього станом на 1 січня 2012 р. суб'єктам господарювання видано п'ять ліцензій на вказаний вид господарської діяльності.

Продовжувалася робота з суб'єктами господарювання стосовно визнання спеціальних ідентифікаційних кодів (СІД-кодів), нанесених на диски для лазерних систем зчитування, матриці. У 2011 р. суб'єктам господарювання видано 27 витягів з реєстру про визнання спеціальних ідентифікаційних кодів, нанесених на диски та/або матриці, що експортуються, або матриці, що імпортуються.

Відповідно до Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» та постанови Кабінету Міністрів України від 22.12.2010 р. № 1183 «Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2011 рік» суб'єктам господарювання видано 173 роз'яснення щодо товарів, які не підлягають ліцензуванню, але класифікуються за кодами Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД), експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню. З них для прес-форм – 67; носіїв пам'яті – 30; полікарбонату – 32; термопластавтоматів – 44.

Відповідно до змін, внесених до зазначеної постанови Кабінету Міністрів України (від 11.04.2011 р. № 420) надавалася інформація стосовно необхідності ліцензування певних видів товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню.

Знищення піратської продукції

4 Інформаційне забезпечення діяльності у сфері інтелектуальної власності

4.1. Інформаційне забезпечення процесу експертизи заявок на об'єкти промислової власності. Комплектування фондів патентної документації

«Концепцією розвитку державної системи правової охорони інтелектуальної власності на 2009–2014 рр.» та «Програмою розвитку державної системи правової охорони інтелектуальної власності на 2010–2014 рр.» визначено перспективні завдання в основних напрямках діяльності державної системи правової охорони інтелектуальної власності та шляхи їх вирішення.

Одним з таких завдань є патентно-інформаційне забезпечення у сфері інтелектуальної власності та надання широкого доступу громадськості до інформації, пов'язаної з набуттям прав на об'єкти права інтелектуальної власності.

Успішне вирішення цього завдання забезпечується шляхом виконання Державною службою інтелектуальної власності України та Державним підприємством «Український інститут промислової власності» (ДП УІПВ) комплексу робіт з інформаційного забезпечення діяльності у сфері інтелектуальної власності, передусім процесу експертизи.

Протягом 2011 р. Патентно-інформаційна база експертизи (ПІБ) ДП УІПВ поповнювалася національною та зарубіжною патентною документацією переважно в рамках міжнародного співробітництва, зокрема міжнародного обміну документацією, відповідно до затвердженого актуалізованого складу ПІБ.

Загальний обсяг колекції ПІБ на оптичних дисках за 2011 р. зріс на 379 одиниць і становить майже 13,8 тис. дисків.

Довідково-інформаційний фонд (ДІФ) експертизи – складова частина ПІБ – за 2011 р. поповнився 975 примірниками книг, брошур, періодичних видань, а також національною патентною документацією – поточними публікаціями офіційного бюлетеня «Промислова власність» на DVD та національного CD-ROM «Винаходи в Україні».

Продовжувалися роботи з формування «Бази знань» (БЗ) шляхом оцифровування власних фондів друкованих видань та копій статей, отриманих з інших інформаційних джерел. Доступ до електронних документів, включених до БЗ, надається через внутрішню мережу Інтранет. Протягом звітного періоду база поповнилась 1724 документами.

Важливою ланкою в комплексі робіт з інформаційного забезпечення експертів є система надання матеріалів за міжбібліотечним абонементом із використанням фондів 42 бібліотек України, а також фонду Державної публічної науково-технічної бібліотеки Росії на основі укладеного Договору на платне одержання електронних копій необхідних джерел інформації.

Для виконання замовлень експертів на непатентну (науково-технічну) літературу та патентну документацію використовували:

- комерційну базу даних (БД) SCIEDIRECT®ARTICLE CHOICE, доступ до якої здійснювався на основі укладеної Угоди;

- безоплатні національні та зарубіжні Інтернет-ресурси.

Для оптимізації інформаційного забезпечення експертизи заявок на винаходи непатентною літературою та підвищення його оперативності у 2010–2011 рр. проведені ґрунтовні дослідження щодо наявності непатентної літератури мінімуму документації РСТ у фондах найбільших бібліотек України, спеціалізованих бібліотечних фондах наукових організацій та університетів, за результатами яких підготовлено «Зведений покажчик періодичних видань, включених до переліку непатентної літератури мінімуму документації РСТ, які надійшли до фондів бібліотек України. 1993–2010 рр.».

Продовжувалося виконання комплексу робіт, спрямованих на забезпечення доступу експертів до комерційних зарубіжних БД та зарубіжних інформаційних продуктів на основі укладених угод, використання яких, відповідно до наказу ДП УІПВ від 20.06.2011 № 36, з 1 липня 2011 р. є обов'язковим:

- пошукової системи ЄПВ у рамках комерційної послуги EPOQUE Net;

- БД «Chemical Abstracts Service» (CAS, США) – спеціалізованої БД у галузях органічної хімії, фармацевтики, медицини та біотехнології у рамках угоди з Європейським сервісним центром STN International (FIZ Karlsruhe, Німеччина), чинної з 01.07.2010 по 30.06.2011. У II кв. 2011 р. укладено нову угоду, яка набула чинності з 1 липня 2011 р. й надає можливість подальшого користування визначеним переліком баз даних, які містить БД CAS;

- БД REAXYS – унікального інформаційно-пошукового комплексу, який у рамках угоди, укладеної з компанією «Elsevier Information Systems GmbH» (Німеччина) – одним з найвідоміших у світі провайдерів інформації у сфері науки, технології, медицини, фармацевтики та біотехнології, надає доступ до інтегрованої та уніфікованої патентної інформації та непатентної літератури і використовується багатьма провідними патентними відомствами світу;

- інформаційного продукту компанії «Твінком» (Росія) «Все энциклопедии Рубрикона»;

- Банку даних ВІНІТІ РАН (Росія).

Крім того, для забезпечення патентно-пошукових робіт у процесі кваліфікаційної експертизи заявок на винаходи у звітному році укладено угоди з такими компаніями та зарубіжними відомствами:

- компанією «Thomson Reuters (PROFESSIONAL) UK LIMITED» (Велика Британія) на користування комерційною БД Derwent World Patent Index (DWPI) – політематичною патентною БД, яка забезпечує доступ до документів понад 40 національних та міжнародних патентних організацій світу з 1963 р. Доступ до БД здійснюється через систему ЄПВ EPOQUENet;

- ФІПВ Роспатенту на придбання річного комплексу описів корисних моделей до охоронних документів Російської Федерації за 2010 р. на DVD;

- Компанією «Твінком» (Росія) на надання платного доступу до інформаційного ресурсу «Все энциклопедии Рубрикона» на новий річний термін;

- Відомством з патентів і торговельних марок Німеччини про надання у рамках міжнародного обміну патентною документацією через онлайн-послугу «DPMAdatenabgabe», інформація в якій оновлюється щотижня;

- компанією Elsevier B.V. (Нідерланди) про користування послугою «Вибір статей SCIVERSE SCIENCEDIRECT®ARTICLE CHOICE™».

Таким чином, експерти використовували колекцію ПІБ та безоплатні БД у комплексі із зарубіжними комерційними БД та інформаційними продуктами.

Для забезпечення подальшого використання експертами зазначених вище зарубіжних комерційних БД у II півріччі 2011 р. проведені роботи щодо укладення нових угод ДП УІПВ із зарубіжними провайдерами на 2012–2013 рр.

Основним джерелом комплектування фондів зарубіжної патентної документації для цілей експертизи та потреб громадськості України є двосторонній міжнародний обмін патентною документацією із зарубіжними відомствами, який здійснює ДП УІПВ як центр міжнародного обміну виданнями.

У 2011 р. зберігалася тенденція використання зарубіжними патентними

відомствами Інтернету для здійснення офіційних публікацій. Так, у звітному році припинилося надходження в Україну таких видань:

- BOIB: офіційні бюлетені «WIPO Gazette of International Marks» на DVD та «International Designs Bulletin» на CD-ROM, доступ до яких забезпечується через сайти <http://www.wipo.int/madrid/en/gazette/> та <http://www.wipo.int/hague/en/bulletin>, відповідно;
- Німеччина (з червня 2011 р.): DEPAROM-ACT та DEPAROM-U на DVD. Відомості серії DEPAROM доступні за адресою www.dpma.de;
- Вірменія: офіційний бюлетень «Промышленная собственность» на CD-ROM, доступ до інформації надається на веб-сайті <http://www.aipa.am/ru/Official/>;
- Естонія (з жовтня 2011 р.): офіційні бюлетені «The Estonian Patent Gazette», «The Estonian Utility Model Gazette», «The Estonian Trademark Gazette», «The Estonian Industrial Design Gazette» на папері, безоплатний доступ надається на сайті www.epa.ee.

Незважаючи на таку тенденцію, продовжувалося поповнення Фонду патентної документації громадського користування (ФГК) зарубіжною патентною документацією, передусім на оптичних дисках.

Протягом звітного періоду до ФГК надійшли 208 примірників офіційних бюлетенів патентних відомств на папері, 30,4 тис. примірників описів на папері та 893 оптичні диски. Станом на 30.12.2011 р. ФГК налічував майже 20,5 тис. примірників офіційних бюлетенів та понад 365,5 тис. примірників описів на папері, а колекція оптичних дисків збільшилася майже до 17,44 тис. одиниць.

Інформація про склад ФГК та його щоквартальні поповнення публікувалася в рубриці «Інформаційні ресурси» на веб-порталі Державної служби (<http://www.sips.gov.ua>), веб-сайтах ДП УІПВ (<http://www.ukrpatent.org>) та його філії «Український центр інноватики та патентно-інформаційних послуг» (УкрЦІПІП, <http://www.ip-centr.kiev.ua>).

У звітному періоді, як і в попередні роки, патентні фонди організацій України безоплатно комплектувалися національною патен-

тною документацією – офіційним бюлетенем «Промислова власність» на паперовому та електронному носіях, а також описами до патентів України на винаходи і корисні моделі на паперовому носії та національним CD-ROM «Винаходи в Україні».

Крім того, ДП УІПВ як центр міжнародного обміну патентною документацією у 2011 р. надсилав офіційний бюлетень «Промислова власність» на DVD 29 зарубіжним національним та регіональним відомствам, національний CD-ROM «Винаходи в Україні» – 11 відомствам, CD-ROM «Зареєстровані в Україні знаки для товарів і послуг» – до одного зарубіжного відомства.

Для подальшого забезпечення міжнародного обміну патентною документацією та безоплатного комплектування патентних фондів організацій України національною патентною документацією оновлено п'ять Реєстрів безоплатної розсилки офіційних видань Державної служби на паперовому та електронному носіях.

4.2. Міжнародні класифікації об'єктів промислової власності

Протягом звітного року тривали роботи з актуалізації міжнародних класифікацій об'єктів промислової власності у перекладі українською мовою. Проведено значний обсяг робіт з актуалізації текстів двох найважливіших міжнародних класифікацій, перекладених на українську мову: Міжнародної патентної класифікації та Міжнародної класифікації товарів і послуг для реєстрації знаків. Необхідність актуалізації українськомовних текстів цих класифікацій зумовлювалася тим, що з 1 січня 2012 р. у світовій системі інтелектуальної власності набирають чинності їх нові редакції, запроваджені BOIB.

У 2011 р. продовжувалося виконання таких робіт:

- створена ІДС «Міжнародна патентна класифікація. Основні групи (2011.01)», вільний доступ до якої відкрито з січня 2011 р. через веб-портал Державної служби та веб-сайт ДП УІПВ;

- завершено переклад з англійської на українську мову та науково-термінологічне редагування нової української версії МПК-2011.01, а також змін до МПК-2011.01, прийнятих ВОІВ, які набувають чинності з 1 січня 2012 р.;

- створено та розміщено на веб-порталі Державної служби та веб-сайті ДП УІПВ ІДС «Міжнародна патентна класифікація. Українська версія (2012.01)».

З метою підготовки 10-ої редакції українськомовної Міжнародної класифікації товарів і послуг для реєстрації знаків (МКТП) проведено комплекс робіт зі створення більш якісної, порівняно з попередніми редакціями, українськомовної МКТП.

Перед здійсненням чергової традиційної актуалізації поточної редакції МКТП (внесенням змін та поправок, прийнятих ВОІВ, які набирають чинності з 1 січня 2012 р.), проведено роботи з удосконалення українського перекладу МКТП-9, мета якого – підвищення якості класифікування товарів і послуг. Ця робота завершена в липні 2011 р., на момент публікації в Інтернеті змін та поправок до МКТП-9, прийнятих ВОІВ.

Виконано переклад з англійської на українську мову та науково-термінологічне редагуван-

ня змін та доповнень до 9-ої редакції МКТП, з урахуванням яких виготовлено оригінал-макет українськомовної МКТП-10, опублікованої як додаток до офіційного бюлетеня «Промислова власність» № 24 за 2011 р.

Проаналізовано тестову версію ІДС «Міжнародна класифікація товарів і послуг для реєстрації знаків (Ніццька класифікація). Десята редакція» і станом на 30.12.2011 р. створено та розміщено на веб-порталі Державної служби та веб-сайті ДП УІПВ ІДС «Міжнародна класифікація товарів і послуг для реєстрації знаків (Ніццька класифікація). Десята редакція», вільний доступ до якої забезпечуватиметься з січня 2012 р.

4.3. Офіційні та інформаційні видання

У звітному періоді Державна служба регулярно видавала офіційний бюлетень «Промислова власність» та описи до патентів України на винаходи (корисні моделі) на паперовому та електронному носіях інформації, зокрема офіційний бюлетень «Промислова власність» на DVD та національний CD-ROM «Винаходи в Україні».

Офіційний бюлетень «Промислова власність» у 2011 р. виходив друком двічі на місяць

Таблиця 4.1. Кількість опублікованих у 2011 р. відомостей щодо об'єктів промислової власності

Вид публікації	Кількість публікацій
Заявки на винаходи, прийняті до розгляду	5155
Патенти України на винаходи	4061
Патенти України на корисні моделі	10282
Патенти України на промислові зразки	1337
Свідоцтва України на знаки для товарів і послуг	16677
Знаки, визнані добре відомими в Україні	13
Заявки на реєстрацію кваліфікованих зазначень походження товарів та/або права на використання кваліфікованих зазначень походження товарів, прийняті до розгляду	4
Реєстрація кваліфікованих зазначень походження товарів	5
Реєстрація права на використання зареєстрованих кваліфікованих зазначень походження товарів	5
Знаки, зареєстровані відповідно до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків та/або Протоколу до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків, яким надана охорона в Україні	7984
Топографії інтегральних мікросхем	—

накладом від 70 до 85 примірників; за рік видано 24 номери бюлетеня загальним обсягом 1963,31 обліково-видавничих аркушів. Річний показник до офіційного бюлетеня за 2010 р. видано накладом 45 примірників загальним обсягом 182,44 обліково-видавничих аркушів.

У табл. 4.1 наведені дані про загальну кількість опублікованих у 2011 р. відомостей щодо об'єктів промислової власності.

Патентно-інформаційні продукти на оптичних носіях – офіційний бюлетень «Промислова власність» на DVD та національний CD-ROM «Винаходи в Україні» – використовували для міжнародного обміну патентною документацією із зарубіжними відомствами інтелектуальної власності.

У табл. 4.2 наведено дані про розповсюдження національних патентно-інформаційних продуктів на оптичних носіях у 2011 р.

Для висвітлення діяльності органів, що входять до державної системи правової охорони інтелектуальної власності, та публікації відомостей про об'єкти права інтелектуальної власності у звітному році розроблено та Головою Державної служби затверджено «Концепцію Положення про офіційні видання у сфері правової охорони інтелектуальної власності»,

«Положення про офіційні видання державної системи правової охорони інтелектуальної власності» та нові форми описів до патентів України на винаходи і корисні моделі (за структурою, що включає титульну сторінку).

У рамках міжнародного співробітництва з BOIB у 2011 р. підготовлені (українською та англійською мовами) та направлені до BOIB Річні технічні звіти за 2010 р.: з патентно-інформаційної діяльності, з інформаційної діяльності у сфері торговельних марок та з інформаційної діяльності у сфері промислових зразків.

У рамках співробітництва з Комітетом зі стандартів BOIB (КСВ) у 2011 р.:

- актуалізовано дані щодо видів та зразків патентних документів України, розміщених в частинах 7.3.1–7.3.3 «Посібника BOIB з інформації та документації в галузі промислової власності»;
- до BOIB надіслано анкету щодо виконання завдання КСВ стосовно дослідження практики патентних відомств з використання та запровадження стандарту BOIB ST.22 «Рекомендації з представлення патентних заявок, поданих у форматі, придатному для оптичного розпізнавання символів (OCR)».

Таблиця 4.2. Розповсюдження національних патентно-інформаційних продуктів на оптичних носіях у 2011 р.

Патентно-інформаційний продукт	Безоплатна розсилка		Платна розсилка	Разом
	організації України	відомства або організації інтелектуальної власності		
	Річні комплекти			
DVD «Офіційний бюлетень «Промислова власність»»	41	29	8	78
CD-ROM «Винаходи в Україні»	31	11	6	48
CD-ROM «Зареєстровані в Україні знаки для товарів і послуг»	4	1	33	38
CD-ROM «Промислові зразки, зареєстровані в Україні»	-	-	5	5
	Ретроспективні акумулятивні диски			
DVD «Знаки для товарів і послуг, які зареєстровані в Україні» (за 1993–2011 рр.)	1	-	5	6
DVD «Промислові зразки, зареєстровані в Україні» (за 1993–2011 рр.)	-	-	-	-

4.4. Інтернет-ресурси державної системи правової охорони інтелектуальної власності

У 2011 р. проведено роботу з актуалізації та вдосконалення веб-порталу Державної служби інтелектуальної власності України (www.sips.gov.ua). Протягом року на його сторінках розміщено понад 800 новин українською та англійською мовами; статичні та динамічні розділи поповнено актуальною інформацією про заходи, які відбувалися в державній системі правової охорони інтелектуальної власності у 2011 р.; розміщено майже 1000 фотоматеріалів із семінарів, конференцій, засідань тощо.

Відвідуваність веб-порталу в середньому становить понад 13 тис. користувачів щомісяця; у 2011 р. його сторінки переглянули понад 160 тисяч користувачів.

Запроваджено рубрику «Доступ до публічної інформації», в якій подано звітні дані щодо звернень громадян до Державної служби інтелектуальної власності України.

Поповнено рубрику «Відгуки», в якій, зокрема, розміщено лист-звернення Генерального директора ВОІВ Френсіса Гаррі до Президента України Віктора Януковича, подяка Генерального директора Відомства Данії

з патентів і торговельних марок Джеспера Констада, подяка директора з інтелектуальної власності Дюссельдорфського представництва японської зовнішньоторговельної організації Тошіано Ямазакі тощо.

Протягом 2011 р. на адресу адміністрації веб-порталу надійшло понад 400 листів з форми зворотного зв'язку. Найбільша їх кількість, як і в попередні роки, стосувалась авторського права і суміжних прав.

Веб-сайт Державного підприємства «Український інститут промислової власності» (www.ukrpatent.org) у 2011 р. також зазнав змін та оновлень. Зокрема, повністю реструктуризовано та актуалізовано розділ «Об'єкти промислової власності», розміщено майже 700 новин, оновлено статичні розділи «Патентно-інформаційні фонди», «Подання електронної заявки» тощо.

Відвідуваність веб-сайту ДП УІПВ в середньому становить понад 11 тис. користувачів щомісяця; за 2011 рік сторінки веб-сайту переглянули понад 135 тис. користувачів.

Протягом 2011 р. здійснювався повний моніторинг усіх розділів та рубрик веб-порталу Державної служби та веб-сайту ДП УІПВ, пов'язаних з патентно-інформаційною діяльністю, зокрема, патентною інформацією, доку-

Динаміка відвідувань офіційного веб-порталу Державної служби інтелектуальної власності України у 2011 р.

ментацією та стандартизацією. Виконувались роботи з підготовки текстів для актуалізації розміщеної та представлення нової інформації. Зокрема, оновлено:

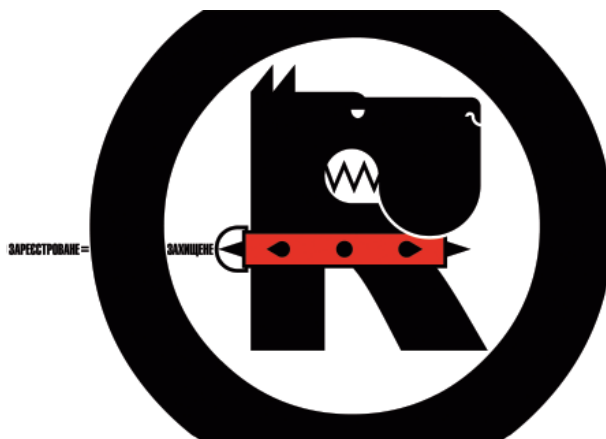
- відомості щодо офіційних публікацій Державної служби та зразки патентних документів;
- інформацію щодо останніх редакцій стандартів BOIB, які зазнали змін або оновлені за підсумками роботи першої сесії КСВ;
- неофіційні переклади українською мовою стандартів BOIB, зокрема ST.8 «Стандартний запис індексів Міжнародної патентної класифікації (МПК) на машинозчитуваних носіях» та ST.3 «Рекомендований стандарт стосовно двобуквених кодів для представлення держав, інших адміністративних одиниць та міжурядових організацій».

Здійснено неофіційні переклади українською мовою нових редакцій стандартів BOIB ST.10/С «Представлення елементів бібліографічних даних», ST.16 «Рекомендовані стандартні коди для ідентифікації різних видів патентних документів», ST.22 «Рекомендації з представлення патентних заявок, поданих у форматі, придатному для оптичного розпізнавання символів (OCR)», розміщені на веб-ресурсах Державної системи інтелектуальної власності.

ST.22 перекладено з метою інформаційного забезпечення комплексу робіт з упровадження та вдосконалення системи подання електронних заявок на ОПВ в Україні, зокрема інформування заявників щодо рекомендованих форматів, які необхідно використовувати при складанні і поданні заявок на винаходи і корисні моделі відповідно до цього стандарту.

Здійснене технічне вдосконалення опублікованих на веб-ресурсах текстів неофіційних перекладів стандартів BOIB українською мовою – забезпечено перехід за гіперпосиланням до «Посібника BOIB з інформації та документації в галузі промислової власності» (WIPO Handbook).

З метою вдосконалення форми подання відомостей у спеціалізованих базах даних відповідно до чинної нормативно-правової бази України та з урахуванням нового формату запису класифікаційних індексів МПК-2011.01 ґрунтовно досліджено та проаналізовано БД «Електронна версія акумулятивного офіційного бюлетеня "Промислова власність"» і спеціалізовану БД «Винаходи (корисні моделі) в Україні», а також здійснено моніторинг інших інтерактивних БД, розміщених на веб-порталі Державної служби та веб-сайті ДП УІПВ, зокрема БД «Промислові зразки, зареєстровані в Україні».

5 Розвиток автоматизованих систем та впровадження інформаційних технологій

У рамках реалізації планових завдань Державної служби інтелектуальної власності України в частині нових інформаційних технологій та відповідно до Концепції розвитку автоматизації та впровадження інформаційних технологій в ДП «Український інститут промислової власності» як закладі експертизи у 2011 р. були виконані роботи за такими напрямками:

- удосконалення та розширення функціональних можливостей основних технологічних автоматизованих систем («Винаходи», «Знаки для товарів і послуг», Промислові зразки, «Бухгалтерський облік платежів», Центральний електронний архів документів, Пошуковий портал), які забезпечують ведення діловодства за заявками на об'єкти промислової власності у процесі експертизи, державної реєстрації та офіційних публікацій;
- розробка та впровадження у процеси діловодства за заявками безпаперових інформаційних технологій;
- удосконалення інформаційно-пошукових засобів для експертизи заявок на винаходи, корисні моделі, знаки для товарів і послуг та промислові зразки;
- автоматизація процесів, які здійснюються при вирішенні завдань патентно-інформаційного забезпечення вітчизняних та зарубіжних користувачів;
- створення, наповнення інформацією та супровід загальнодо-

ступних баз даних (БД), що містять відомості про ОПВ;

- подальший розвиток та забезпечення експлуатації IT-інфраструктури закладу експертизи;
- забезпечення електронного обміну патентними документами з Міжнародним бюро ВОІВ з автоматичним формуванням, відправкою та прийманням даних;
- забезпечення інтеграції патентно-інформаційних ресурсів України у світовий інформаційний простір (DOCDB, Patentscope, ЄПАТІС, Регіональний CD-ROM «CISPatent»).

5.1. Автоматизована система «Винаходи»

У середовищі АС «Винаходи» здійснено проектування засобів ведення та формування сповіщень щодо патентів на винаходи та корисні моделі для вивантаження у розділ офіційного бюлетеня «Промислова власність». Згідно з проектними рішеннями розроблені та впроваджені програмні засоби, в яких реалізовані додаткові функціональні можливості ведення та формування сповіщень.

Для підвищення оперативності обробки електронних платіжних документів розроблено та впроваджено підсистему їх автоматизованої обробки.

Розроблені програмні засоби для ведення загальних реєстрів та їх інтеграції з АС «Винаходи».

В інформаційній системі (ІС) закладу експертизи

ведуться окремі спеціальні реєстри (заявників, власників, платників тощо). Для зменшення загальних трудовитрат на визначення реквізитів кореспонденції та створення нових каналів зв'язку з кореспондентами закладу експертизи і для розширення інформаційної взаємодії з контрагентами створений єдиний реєстр кореспондентів.

Для подальшого розширення функціональності АС «Винаходи» запроектовано додаткові функції щодо електронного діловодства за процедурою Апеляційної палати. Підсистема «Апеляційні справи» є окремим компонентом, який забезпечує інформаційно-технологічну підтримку розгляду заперечень щодо ОПВ.

Підсистема програмно та інформаційно інтегрована у середовище АС «Винаходи» і технологічно взаємодіє з центральним електронним архівом документів (ЦЕАД), АС «Знаки для товарів і послуг», АС «Промислові зразки».

Відповідно до проекту розроблені програмні засоби для реалізації функцій електронного діловодства за процедурою Апеляційної палати.

Виконано комплекс робіт з проектування підсистеми автоматизації обробки вхідних факсимільних документів. Розроблені засоби автоматизації обробки факсимільних документів призначаються для адаптації існуючих та створення нових компонентів АС «Винаходи», що дало можливість удосконалити електронне діловодство між структурними підрозділами закладу експертизи при отриманні факс-документів в електронному вигляді.

Розроблено проект та програмні засоби системи контролю якості розгляду заявок на винаходи та корисні моделі, що здійснюється шляхом відбору та перевірки документів, які формуються експертами. В проектних рішеннях визначено критерії, алгоритми та набір функцій для реалізації відбору документів для перевірки.

У звітному році завершено розробку проектних рішень технологічної системи щодо

діловодства за процедурою розгляду заявок на топографії інтегральних мікросхем.

У грудні 2011 р. завершено розробку проекту підсистеми діловодства за судовими справами, що включає процедуру розгляду судових рішень, внесення відомостей до Державного реєстру, офіційної публікації та вчинення відповідних дій у процесі експертизи заявок на винаходи.

5.2. Автоматизована система «Знаки для товарів і послуг»

У 2011 р. виконано комплекс робіт з упорядкування та поповнення пошукової бази даних міжнародних реєстрацій знаків, заявлених в Україні:

- проведено автоматичну суцільну перевірку бази даних для виявлення відсутньої, дублюючої або некоректної інформації в бібліографічних даних міжнародних реєстрацій знаків та спільно з МБ ВОІВ реалізовано заходи з виправлення виявлених помилок та завантажено відсутню інформацію щодо міжнародних реєстрацій;
- перевірена наявність та узгодженість пошукових реквізитів (ключові слова, індекси Міжнародної класифікації зображувальних

елементів знаків), транслітерація знаків;

- змінено структуру бази даних та впроваджено спеціальні контролюючі засоби для моніторингу та виключення випадків збереження некоректних або дублюючих даних.

У середовищі АС «Знаки для товарів і послуг» розроблено та впроваджено оновлену підсистему формування інформаційного масиву для розділу офіційного бюлетеня «Промислова власність», що містить відомості про міжнародні реєстрації знаків, в яких зазначена Україна.

Розроблено проектні рішення та програмні засоби для формування електронних вихідних документів з накладеним електронним підписом та їх передачі до загального відділу для реєстрації та відправки.

Здійснено програмно-технічну підготовку та забезпечено впровадження 10-ої редакції МКТП.

5.3. Автоматизована система «Промислові зразки»

У першому півріччі 2011 р. розроблено проектні і технічні рішення щодо вивантаження з офіційного сайту ВОІВ відомостей про міжнародні реєстрації промислових зразків та їх завантаження до БД закладу експертизи для подальшого використання в процесі експертизи заявок на знаки для товарів і послуг. Для цього виконано такі роботи:

- визначені та проаналізовані джерела інформації для первинного завантаження даних, що стосуються міжнародних реєстрацій промислових зразків;
- розроблено структуру пошукової БД для збереження бібліографічних та службових даних стосовно міжнародних реєстрацій промислових зразків;
- розроблено методологію і технічні рішення для автоматичної актуалізації інформації в пошуковій БД з FTP-сервера ВОІВ;
- розроблено вимоги щодо механізмів контролю, протоколювання та адміністрування процесу вивантаження пакетів даних з серверу ВОІВ та їх завантаження до БД закладу експертизи;
- розроблено проектні і технічні рішення щодо модернізації єдиної інтегрованої довідково-пошукової системи для забезпечення уніфікованого доступу до пошукової БД міжнародних реєстрацій промислових зразків, а також її інтеграції з Інтернет БД «Відомості про міжнародну реєстрацію промислових зразків, які отримали правову охорону в Україні».

У другому півріччі 2011 р. завершено впорядкування пошукової бази даних міжнародних реєстрацій промислових зразків, яка використовується в процесі експертизи заявок на знаки для товарів і послуг:

- розроблено структуру та реалізовано реляційну пошукову БД для збереження бібліографічних та службових даних стосовно міжнародних реєстрацій промислових зразків;
- реалізовані програмні рішення первинного завантаження кумулятивних даних до пошукової БД;

- розроблені програмні засоби автоматичного завантаження даних з сервера МБ ВОІВ і актуалізації інформації в пошуковій БД та проведена їх дослідна експлуатація.

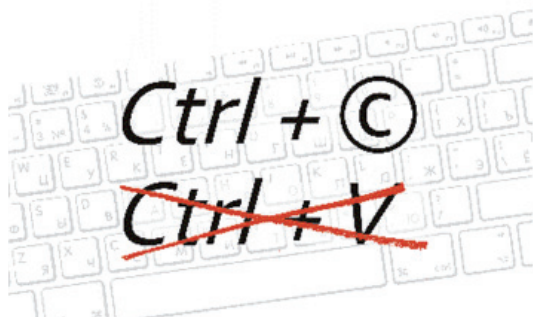
Модифіковано АС «Промислові зразки» для підтримання навігаційного перегляду міжнародних реєстрацій та інших функцій, що забезпечують взаємодію з пошуковою БД міжнародних реєстрацій промислових зразків. При цьому модифіковано єдину інтегровану довідково-пошукову систему для підтримання функцій пошуку за масивом міжнародних реєстрацій промислових зразків та інші допоміжні функції.

Реалізовано механізми інтеграції пошукової БД міжнародних реєстрацій промислових зразків з БД «Відомості про міжнародну реєстрацію промислових зразків, які отримали правову охорону в Україні», розміщеною в мережі Інтернет.

5.4. Автоматизована система «Бухгалтерський облік платежів»

У напрямку подальшого розвитку АС «Бухгалтерський облік платежів» (АС БОП) у 2011 р. в її середовищі здійснено заходи, спрямовані на оптимізацію опрацювання платежів за дії, пов'язані з експертизою заявок на ОПВ:

- розроблено алгоритми та спеціальні програмні засоби для пошуку та відображення нерозпізнаних платежів та інформування заявників засобами електронної пошти про наявність таких платежів;
- розроблено алгоритми та програмні інтерфейси для формування заявниками заявок на перезарахування та зазначення ділового призначення платежів;
- удосконалено підсистему обліку операцій з грошовими коштами шляхом її інтеграції з системою «клієнт-банк»;
- розширено функції формування авансових звітів;
- розроблено підсистему обліку актів виконаних робіт та інтегровано її з АС БОП;
- у середовищі 1С «Бухгалтерія» створено та впроваджено два програмні модулі з новими функціями: формування інвентаризаційного опису та обробки малоцінних активів.

5.5. Пошуковий портал та бібліотечний інформаційно-довідковий фонд експертизи

Для розширення функціональних характеристик пошукового порталу розроблено засоби автоматизації потокового завантаження та відправлення оригінальних документів до системи оцифрування. Для забезпечення повнотекстового пошуку факсимільні документи конвертували в електронну форму.

Розроблено та передано на тестування механізм перехресного пошуку, який дозволяє здійснити пошуковий запит, написаний українською, російською, англійською, німецькою або французькою мовою, автоматично перекладати на інші мови та проводити пошук у відповідних інформаційних масивах. Результат пошуку автоматично формується у групи відповідно до кожного із джерел.

Розроблено програмні засоби формування інтегрованої звітності за результатом пошуку на новизну винаходу.

Автоматизовано потокове завантаження ретроспективних даних винаходів зарубіжних країн до пошукової бази порталу.

Згідно з умовами договору з Європейським патентним відомством з БД DOCDB до пошукового порталу завантажено понад 19 000 000 патентних документів (бібліографія та реферат). Також постійно відбувається автоматичне завантаження повних версій документів.

З метою залучення до пошукової бази порталу бібліотечних джерел розроблено структуру БД бібліотечного інформаційно-довідкового фонду експертизи (БІДФ) та програмні засоби, процедури та функції, призначені для її автоматизованого заповнення.

Для розширення інформаційного наповнення та функціональних характеристик пошукового порталу:

- розроблено процедури, функції та програмні засоби для автоматичної конвертації сканованих джерел БІДФ у формати PDF та TXT;
- здійснено інтеграцію пошукового порталу з інформаційними ресурсами БІДФ та її

інтеграцію з автоматизованою системою АС «Винаходи»;

- розроблено універсальний інтерфейс для доступу до ресурсів БІДФ з АРМів інших автоматизованих систем закладу експертизи, зокрема АС «Знаки для товарів і послуг».

5.6. Спільний регіональний патентно-інформаційний продукт країн СНД на CD-ROM «CIS Patent»

Випуск продукту здійснюється в рамках угоди «Соглашение о выпуске совместного регионального патентно-информационного продукта на оптических дисках CD-ROM», в якому беруть участь патентні відомства Білорусі, Вірменії, Грузії, Казахстану, Киргизстану, Молдови, Росії, Таджикистану, Узбекистану, України та Євразійської патентної організації.

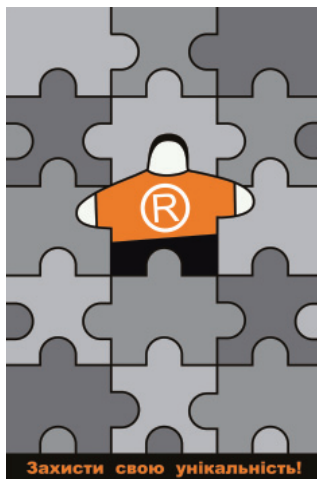
Щомісяця формувались інформаційні масиви патентних даних України в рамках об'єднаного інформаційного масиву патентних даних країн СНД та передавались до Федерального інституту промислової власності (ФІПВ, м. Москва), який є технічним виконавцем проекту.

Всього за 2011 р. до ФІПВ передано інформаційні масиви для включення у випуски регіональних CD-ROM «CIS Patent», що містять інформацію про 14352 патенти на винаходи та корисні моделі, які були опубліковані у 24 бюлетенях «Промислова власність» за звітний рік.

5.7. Цифрова патентна бібліотека

Аналіз публікацій патентної інформації у світовій системі інтелектуальної власності лише за останні 5 років переконливо свідчить про відмову багатьох патентних відомств країн світу від паперових офіційних видань (бюлетенів, описів до патентів, звітів) та створення електронних (безпаперових) та інтерактивних видань. При цьому значно розширюються можливості доступу до електронних патентно-інформаційних ресурсів через мережу Інтернет.

Враховуючи зазначене, у 2011 р. здійснено заходи зі створення цифрової патентної бібліотеки (ЦПБ). На виконання затвердженої концепції цифрової патентної бібліотеки виконано комплекс робіт зі створення першої

стадії ЦПБ, зокрема, розроблено веб-сайт ЦПБ і створено каталоги, інформаційні фонди, доступні користувачам через мережу Інтернет за адресою <http://library.ukrpatent.org/>.

5.8. Автоматизована система «Географічні зазначення походження товарів і права на використання зареєстрованих кваліфікованих зазначень походження товарів»

У 2011 р. в рамках розробки автоматизованої системи формування, зберігання, актуалізації, інтерактивного доступу та відображення відомостей стосовно зареєстрованих назв місць походження та географічних зазначень походження товарів і прав на використання зареєстрованих кваліфікованих зазначень походження товарів створено проект, відповідно до якого розроблена структура БД і програмні засоби системи, здійснено інформаційне наповнення інтерактивної БД та її тестування. Програмні засоби пошукового механізму забезпечують ефективний пошук відомостей за заданими критеріями в зазначеній БД.

5.9. Впровадження засобів безпаперових технологій та системи подання електронних заявок

У 2011 р. продовжувались дослідні випробування системи подання електронних заявок, в рамках яких здійснено заходи з адміністрування та вдосконалення експлуатаційних характеристик системи.

Патентним повіреним, які беруть участь у дослідних випробуваннях системи, видавалися сертифікати електронних ключів.

Статистика надходження електронних заявок у період 01.03–30.12.2011 р.:

Всього заявок, з них:	911
винаходи	71
корисні моделі	80
знаки для товарів і послуг	760

Для зберігання оригіналів електронних заявок та інших електронних документів

закладу експертизи у 2011 р. виконано комплекс робіт з проектування та розробки відповідної автоматизованої системи.

Розроблено структуру БД електронного сховища архівних справ ОПВ, інтегровано її з технологічними БД, розроблено підсистеми автоматичної актуалізації БД та інформаційного пошуку. Здійснено інформаційне наповнення та випробування інтегрованого комплексу БД електронного сховища з технологічними автоматизованими системами.

У 2011 р. розроблено та впроваджено в експлуатацію нову версію системи реєстрації

та сканування вхідних документів стосовно ОПВ. Проведено аналіз автоматизованих систем, що забезпечують підтримання процедур і функцій відділення забезпечення державної реєстрації ОПВ, відділу формування БД, відділення патентно-інформаційного забезпечення, за результатами якого розроблені пропозиції щодо заходів для переходу до безпаперових технологій діловодства. Удосконалено порядок реєстрації та сканування документів.

Проводились роботи з перетворення архівного фонду заявок на паперових носіях в електронну форму.

5.10. Розвиток ІТ-інфраструктури закладу експертизи

У 2011 р. в закладі експертизи налагоджено систематичний контроль параметрів продуктивності локальної комп'ютерної мережі, серверного устаткування та сховищ інформації з метою виявлення «вузьких» місць та оптимізації інформаційної інфраструктури. Проаналізовано сучасні тенденції побудови та розвитку інформаційної інфраструктури центрів обробки даних з метою подальшого використання сучасних рішень у закладі експертизи. Вдосконалено доменну структуру мережі, впроваджено два нові сучасні сервери, два комутатори LAN, два дискові масиви (сховища інформації) та комутатор SAN. Здійснено організаційно-технічні заходи щодо виведення з експлуатації морально застарілого та впровадження в експлуатацію нового комп'ютерного обладнання у Державній службі та закладі експертизи.

Внутрішня комп'ютерна мережа закладу експертизи забезпечує взаємодію та доступ експертів до ресурсів прикладних автоматизованих систем, БД, пошукових систем та ресурсів мережі Інтернет.

У закладі експертизи використовується таке стандартне програмне забезпечення:

- Microsoft Windows Server 2008R2, 2008, 2003; Microsoft Windows 7, XP;
- Microsoft SQL 2008R2, 2005, 2000; Microsoft Office 2010, 2007, 2003;
- Kaspersky Antivirus.

У 2011 р. здійснено ряд заходів з підвищення стабільності функціонування ІС і БД:

- закуплено ліцензії на систему управління базами даних MSSQL Server 2008 (СУБД) та її тестову інсталяцію на сервері центрального електронного архіву документів для дослідження функціональних можливостей;
- проаналізовано алгоритм секціонування великих таблиць БД та забезпечено їх оптимальне налаштування;

- оптимізовано процеси резервного копіювання БД із застосуванням спеціалізованої мережі пристроїв зберігання даних та актуалізації БД;

- налаштовано систематичний моніторинг та аналіз продуктивності серверів.

Для підвищення кваліфікації користувачів проводились навчання та консультування фахівців експертних та допоміжних підрозділів щодо роботи з технологічними автоматизованими системами, новими програмними продуктами та засобами обчислювальної техніки.

Робочі станції фахівців закладу експертизи, на яких встановлена застаріла ОС Windows 2000, переведено на сучасну – Windows XP SP3 або Windows 7, а також збільшено обсяг оперативної пам'яті до 1 Гб на проблемних робочих станціях експертів.

6 Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності

Підписання Меморандуму про взаєморозуміння між Державною службою інтелектуальної власності України та Відомством Данії

6.1. Співробітництво із Всесвітньою організацією інтелектуальної власності

У 2011 р. Всесвітня організація інтелектуальної власності традиційно виступила співорганізатором міжнародних науково-практичних конференцій в містах Львові та Ялті. В рамках Конференції в м. Львові за сприяння BOIV проведено міжрегіональний семінар «Економічні аспекти інтелектуальної власності у країнах з перехідною економікою». Його найважливішим завданням було визначення головних питань у використанні інтелектуальної власності для економічного розвитку країн з перехідною економікою. В заході брали участь фахівці з країн Центральної та Східної Європи, Центральної Азії тощо. Результатом їхньої роботи стала підготовка відповідного інструментарію, який BOIV розроблятиме для представників урядів,

економістів, членів парламентів і тих осіб, діяльність яких сприяє розвитку економіки країн. В рамках Конференції в м. Ялті відбувся міжрегіональний семінар BOIV на тему «Інтелектуальна власність як інструмент інноваційної діяльності для країн з перехідною економікою». В роботі секції брали участь фахівці з питань інтелектуальної власності з різних країн світу, зокрема України, Грузії, Туреччини, Угорщини, Киргизької Республіки, які обмінялися досвідом своїх країн стосовно зазначеного питання.

У березні 2011 р. відбувся семінар, на якому обговорювалися положення Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків та Протоколу до неї. В семінарі брали участь представники вищих навчальних закладів, державних підприємств та комерційних організацій, патентні повірені, фахівці державної системи правової охорони інтелектуальної власності України. Фахівці BOIV ознайомили учасників семінару з положеннями Мадридської угоди та Протоколу до неї, зокрема, зупинилися на практичних аспектах їх застосування.

Проведено також семінар на тему «Положення Сінгапурського договору про право товарних знаків». Сінгапурський договір про право товарних знаків розроблений на основі прийнятих у міжнародній практиці норм та процедур, які віддзеркалюють сучасні тенденції у сфері охорони інтелектуальної власності, з метою розвитку пріоритетних напрямів цієї галузі й подальшої гармонізації чинних норм і правил, а також для спрощення

Представник групи співпраці дипломат економічного відділу Посольства США в Україні Алекс Раян

процедур у сфері охорони прав на знаки. Положення Договору передбачають удосконалення технології у сфері передання інформації електронними засобами зв'язку, регулюють питання реєстрації ліцензій тощо.

У травні 2011 р. відбулися регіональні семінари на тему «Договір про патентну кооперацію (РСТ) та Мадридська система міжнародної реєстрації знаків» у містах Запоріжжі та Донецьку. В них брали участь фахівці BOIB, представники державної системи правової охорони інтелектуальної власності України, юридичних фірм, професійних асоціацій в галузі інтелектуальної власності, науково-дослідних інститутів та університетів, патентні повірені, а також представники засобів масової інформації.

У червні відбувся візит делегації українських суддів до штаб-квартири BOIB та Центру BOIB з питань арбітражу та посередництва у м. Женева (Швейцарія). Під час візиту українські судді мали можливість ознайомитися з історією створення, організаційною структурою, функціями та діяльністю BOIB, а також розглянути правові аспекти використання бази даних торговельних марок ROMARIN та особливості правової охорони знаків нового типу: смакових, голограмних, звукових тощо. В рамках візиту до Центру BOIB з питань арбітражу та посередництва українська делегація ознайомилася з діяльністю Центру, спрямованою на вирішення спорів у сфері інтелектуальної власності, зокрема щодо назв доменів. Враховуючи зростаючу кількість

спорів щодо назв доменів, які розглядаються Вищим господарським судом України, проведені консультації сприятимуть ефективнішому розгляду таких справ в Україні.

У липні 2011 р. в м. Одесі на базі Національного університету «Одеська юридична академія» було успішно проведено III Літню школу з питань інтелектуальної власності Україна – BOIB. Міжнародна літня школа надає можливість студентам старших курсів і молодим професіоналам поглибити знання у сфері інтелектуальної власності як інструменту економічного, соціального, культурного і технологічного розвитку суспільства. Цього року у роботі Літньої школи брали участь представники з Малайзії, Білорусі, Росії, Азербайджану, Австрії, Кенії та України. Крім того, слухачі Міжнародної літньої школи зустрічалися з Президентом Парламентської асамблеї Ради Європи Мевлютом Кавусоглу, який відвідав Одеську юридичну академію з офіційним візитом.

У вересні 2011 р. на виконання Програми співробітництва між ДП «Український інститут промислової власності» та Міжнародним бюро BOIB стосовно Договору про патентну кооперацію та пов'язаних з ним патентних питань Україну з експертною місією відвідали фахівці BOIB. Мета візиту – ознайомлення з фаховими, технічними та функціональними можливостями ДП УІПВ. Під час візиту експерти BOIB зазначили, що український заклад експертизи має штат висококваліфікованих патентних експертів, які володіють трьома та більше мовами, сучасну та ефективну автоматизовану систему патентної процедури, чітку систему управління якістю, ефективні заходи внутрішнього контролю тощо. За результатами зустрічі окреслено деякі напрями подальших дій, внесені до плану роботи на наступний рік: стажування фахівців ДП «Український інститут промислової власності» у BOIB, організація ІТ-семінарів, забезпечення доступу до нових баз даних тощо.

У жовтні за участю вітчизняних та зарубіжних фахівців сфери авторського права та суміжних прав, а також представників видавничої галузі відбувся семінар, присвячений ролі авторського права у процесі розвитку видавничої галузі. Його організаторами виступили BOIB, Державна служба інтелектуальної власності України, Міжнародна асоціація видавців, Міжнародна федерація організацій прав на

репрографічне відтворення, Українська асоціація видавців та книгорозповсюджувачів.

Державна служба інтелектуальної власності України продовжує відстежувати реалізацію справедливої кадрової політики з боку BOIB стосовно рівномірності представленості держав-членів у BOIB згідно з географічним критерієм.

Для участі в реалізації політики BOIB та відстоювання інтересів України представники державної системи правової охорони інтелектуальної власності України беруть активну участь у роботі Керівних органів та Комітетів BOIB, зокрема Комітету з питань розвитку та інтелектуальної власності, Комітету з авторського права та суміжних прав, Комітету з патентного права, Комітету зі стандартів, Комітету з програми та бюджету, Експертного комітету Ніццького Союзу МПК тощо.

6.2. Співробітництво з Європейською Комісією

Протягом 2011 р. представники Державної служби інтелектуальної власності України у складі офіційних делегацій брали участь у чергових раундах переговорів про створення зони вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом, які відбулися в містах Києві та Брюсселі. Державна служба інтелектуальної власності України в межах своєї компетенції бере участь у формуванні позиції української сторони на переговори щодо створення зони вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом в рамках розділу «Інтелектуальна власність» проекту Угоди про створення зони вільної торгівлі. Українські фахівці беруть безпосередню участь у переговорах та консультаціях експертів, а також у нарадах, зустрічах з представниками інших державних органів та товаровиробниками.

Протягом звітного року представники Державної служби інтелектуальної власності України в межах компетенції брали участь у підготовці інформаційно-аналітичних та довідкових матеріалів щодо відповідних пунктів порядку денного 13-го засідання Комітету з питань співробітництва між Україною та ЄС, а також щодо виконання Порядку денного асоціації Україна – ЄС.

У 2011 р. Європейська Комісія ухвалила проектну пропозицію української сторони до проекту TWINNING «Посилення правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності

в Україні». Виконавцем обрано Відомство Данії з питань патентів і торговельних марок.

Очікується, що після проходження всіх необхідних процедур погодження, зокрема підготовки технічного завдання та підписання контракту, реалізація проекту розпочнеться навесні 2012 р. Проект передбачає аналіз законодавства України у сфері інтелектуальної власності щодо його відповідності законодавству ЄС, проведення тренінгів та низки навчальних програм для співробітників Державної служби інтелектуальної власності України, експертів ДП «Український інститут промислової власності», представників Міністерства внутрішніх справ України, Державної митної служби України та суддів, що розглядають справи з питань інтелектуальної власності.

6.3. Двостороннє співробітництво

Державна служба інтелектуальної власності України реалізовує державну політику у сфері інтелектуальної власності, співпрацюючи з патентними відомствами іноземних держав та міжнародними організаціями, задіяними у сфері правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності.

Одним з найпомітніших результатів двостороннього співробітництва Державної служби інтелектуальної власності України у 2011 р. стало налагодження контактів та активізація спільної взаємовигідної співпраці з Відомством Данії з питань патентів та торговельних марок. Досвід Патентного відомства Данії становить значний інтерес для української сторони в контексті впровадження законодавчих ініціатив, розбудови ринку інтелектуальної власності, запровадження найкращих стандартів та практик тощо.

Прагнення обох сторін до співпраці відображено в Меморандумі про взаєморозуміння між Державною службою інтелектуальної власності України та Відомством Данії з питань патентів і торговельних марок, підписаному 11 жовтня 2011 р. керівниками двох Відомств під час зустрічі в м. Києві. Меморандум передбачає основні напрямки двостороннього співробітництва між Відомствами, реалізація яких сприятиме вдосконаленню правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності як в Україні, так і в Данії.

Державна служба інтелектуальної власності України протягом 2011 р. продовжувала виконувати свої зобов'язання, передбачені

Планом спільних заходів з удосконалення системи захисту прав інтелектуальної власності в Україні (далі – План спільних заходів), розробленим на основі Рекомендацій американської сторони щодо захисту прав інтелектуальної власності в Україні.

Для обговорення стану виконання Плану спільних заходів Державною службою інтелектуальної власності України спільно з Посольством США в Україні та іншими центральними органами виконавчої влади України організовано та проведено два чергові засідання Українсько-американської групи співпраці з питань забезпечення виконання законодавства у сфері інтелектуальної власності.

Державна служба інтелектуальної власності України і в подальшому контролюватиме виконання всіх зобов'язань, передбачених Планом спільних заходів, з метою забезпечення ефективного захисту прав інтелектуальної власності в Україні, оскільки від їх ефективного виконання залежить, який саме статус буде наданий Україні Урядом США навесні 2012 р. в рамках так званого «Списку 301», який щорічно складає Торговельний представник США.

Минулого року суттєво активізувалася співпраця Державної служби інтелектуальної власності України з Відомством Сполучених Штатів Америки з питань патентів і торговельних марок.

У березні 2011 р. за підтримки Відомства США з питань патентів і торговельних марок, Науково-технологічного центру в Україні (STCU) та організації «Загальнодоступні ресурси інтелектуальної власності для сільськогосподарства» (PIPRI) проведено міжнародний семінар «Управління інтелектуальною власністю та комерціалізація технологій для університетів, урядових дослідницьких центрів та малих і середніх підприємств в країнах СНД». Цей захід присвячувався питан-

ням управління інтелектуальною власністю та комерціалізації технологій для університетів та урядових дослідницьких центрів. Семінар викликав жвавий інтерес у науковців, освітян, представників бізнесу, фахівців сфери інтелектуальної власності з України, Молдови, Азербайджану та Грузії.

Наприкінці березня фахівці Відомства США з питань патентів і торговельних марок провели «круглий стіл» для співробітників державної системи правової охорони інтелектуальної власності України, під час якого американські експерти ознайомили українських колег з особливостями організаційної структури американського Патентного відомства, основними аспектами його роботи на етапах прийому заявок і проведення експертизи, використання пошукових баз даних тощо. Зазначений захід надав можливість українським фахівцям поглибити свої професійні знання, порівняти американський досвід роботи з власними методами, що матиме позитивний вплив на якість роботи українського експертного органу та державної системи правової охорони інтелектуальної власності в цілому.

Слід зауважити, що наразі фахівцями Державної служби інтелектуальної власності України ведеться підготовка до підписання Меморандуму про співробітництво з Відомством США з питань патентів і торговельних марок.

У рамках обміну досвідом, навчання та підвищення кваліфікації українські фахівці брали участь у навчальних програмах та заходах, організованих патентними відомствами світу, зокрема, в навчальній програмі Світової академії інтелектуальної власності Відомства США з питань патентів і торговельних марок, присвяченій питанням правової охорони прав на промислові зразки, міжнародній тренінговій програмі «Промислова власність у глобальній економіці», яка організовується Всесвітньою організацією інтелектуальної власності спільно з Патентним відомством Швеції та Шведським агентством з питань міжнародної співпраці та розвитку.

Представники Державної служби у межах своєї компетенції опрацьовували матеріали та брали участь у засіданнях міжурядових комісій з питань торговельно-економічного співробітництва, зокрема української частини українсько-французької міжурядової комісії з економічного співробітництва,

українсько-швейцарського комітету з питань торговельно-економічного співробітництва, спільної міжурядової українсько-грузинської комісії з питань економічного співробітництва, українсько-німецької групи високого рівня з економічного співробітництва тощо.

6.4. Співробітництво з Європейським патентним відомством

Українські експерти на постійній основі беруть участь у спеціалізованих тренінгах та семінарах Європейської патентної академії ЄПВ, що дозволяє бути в курсі останніх світових тенденцій у сфері експертизи заявок на об'єкти промислової власності, ознайомитися з особливостями патентного пошуку та специфікою використання різноманітних пошукових баз даних.

У жовтні 2011 р. українська делегація брала участь у міжнародному семінарі «Інноваційна політика та патентна система», який відбувся в м. Кишиневі (Республіка Молдова). На семінарі розглядали конкретні дії або заходи, за допомогою яких національні патентні відомства можуть безпосередньо сприяти реалізації національних інноваційних стратегій.

У грудні звітного року відбувся ознайомчий візит української делегації до штаб-квартири ЄПВ в м. Мюнхені (Німеччина) з питань апеляційної процедури. Учасники делегації ознайомилися зі структурою та роботою Апеляційної палати ЄПВ, з базою даних її рішень, а також взяли участь у реальному засіданні Апеляційної палати ЄПВ. У рамках візиту також відбулася зустріч з головою Апеляційної палати ЄПВ, під час якої обговорювалися питання, що становлять інтерес для української сторо-

ни. За результатами візиту будуть підготовлені пропозиції щодо удосконалення діяльності Апеляційної палати Державної служби інтелектуальної власності України.

6.5. Співробітництво з країнами СНД

Державна служба інтелектуальної власності України забезпечувала співробітництво у сфері інтелектуальної власності з країнами-учасницями СНД.

19 листопада 2010 р. в м. Санкт-Петербурзі (Російська Федерація) на засіданні Ради глав урядів держав-учасниць СНД підписано Угоду про співробітництво у сфері правової охорони та захисту інтелектуальної власності і створення Міждержавної ради з питань правової охорони та захисту інтелектуальної власності.

21 грудня 2011 р. Верховна Рада України прийняла, а Президент України підписав Закон України № 4211-VI «Про ратифікацію Угоди про співробітництво у сфері правової охорони і захисту інтелектуальної власності та створення Міждержавної ради з питань правової охорони і захисту інтелектуальної власності».

Угода передбачає об'єднання функцій Міждержавної ради з питань охорони промислової власності та Спільної робочої комісії держав-учасниць Угоди про співробітництво з припинення правопорушень у сфері інтелектуальної власності в рамках нової Міждержавної ради з метою координації спільної діяльності з удосконалення міждержавної системи охорони та захисту інтелектуальної власності, протидії правопорушенням у сфері інтелектуальної власності.

7 Підготовка та підвищення кваліфікації фахівців у сфері інтелектуальної власності. Стимулювання творчої діяльності

7.1. Підготовка та підвищення кваліфікації фахівців

Державна служба інтелектуальної власності відповідно до покладених на неї завдань організовує підготовку та перепідготовку спеціалістів з питань інтелектуальної власності, підвищення кваліфікації фахівців у сфері інтелектуальної власності, здійснює атестацію представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених).

Дисципліну «Інтелектуальна власність» у 2010/2011 навчальному році викладали у 145 вищих навчальних закладах України III–IV рівнів акредитації, у більшості з них – в обсязі 54 годин. За освітньо-професійними програмами спеціаліста і магістра навчалось понад 120 тис. студентів.

Ліцензії на право провадження освітньої діяльності, пов'язаної із підготовкою та перепідготовкою фахівців зі спеціальності 7(8).18010011 «Інтелектуальна власність» освітньо-кваліфікаційних рівнів спеціаліста і магістра, надані Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України (далі – Міністерство), мають 15 вищих навчальних закладів країни. Загальний ліцензійний обсяг підготовки фахівців з питань інтелектуальної власності у 2011 р. стано-

вив 1535 осіб, у тому числі 785 осіб за денною формою навчання. При цьому ліцензійний обсяг підготовки магістрів з інтелектуальної власності становив 730 осіб, з яких 385 осіб – за денною формою навчання. Загальний ліцензійний обсяг провадження освітньої діяльності, пов'язаної із підготовкою іноземних громадян за спеціальністю «Інтелектуальна власність» освітньо-кваліфікаційного рівня магістр, становив 55 осіб.

У 2011 р. ще один вищий навчальний заклад – Донецький національний технічний університет – подав заявку на отримання ліцензії на право підготовки магістрів за цією спеціальністю.

Ліцензії на право провадження освітньої діяльності на рівні кваліфікаційних вимог до підвищення кваліфікації фахівців у сфері інтелектуальної власності мають два навчальні заклади – Інститут інтелектуальної власності Національного університету «Одеська юридична академія» в м. Києві (250 осіб на рік) і Міжгалузовий інститут післядипломної освіти при Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» (300 осіб на рік).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 8 липня 2011 р. № 709 «Про державне замовлення на підготовку фахівців, науково-

педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів (після-дипломна освіта) для державних потреб у 2011 році» обсяг державного замовлення за спеціальністю 7.18010011 «Інтелектуальна власність» у 2011 р. за денною формою навчання становив 112 місць, за заочною формою навчання – 60 місць; за спеціальністю 8.18010011 «Інтелектуальна власність» за денною формою навчання – 116 місць, за заочною формою навчання – 56 місць.

Обсяг державного замовлення у вищих навчальних закладах, підпорядкованих Міністерству, за спеціальністю 7.18010011 «Інтелектуальна власність» у 2011 р. за денною формою навчання становив 63 місця, за заочною формою – 30 місць; за спеціальністю 8.18010011 «Інтелектуальна власність» за денною формою навчання – 124 місця, за заочною – 56 місць.

У 2011 р. вищими навчальними закладами України підготовлено 257 магістрів за спеціальністю «Інтелектуальна власність», з яких 111 навчалися за денною формою навчання, 74 особи – за рахунок державного замовлення і 146 осіб – за заочною формою навчання, з яких 40 – осіб за рахунок державного замовлення, а також 205 спеціалістів, з них 111 за денною та 94 за заочною формою навчання, у тому числі за рахунок державного замовлення – 78 осіб.

У цьому ж році ці вищі навчальні заклади прийняли на навчання на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня магістр 332 особи та на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст 133 особи, з них 273 особи за державним замовленням.

Базовим вищим навчальним закладом з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців у сфері інтелектуальної власності, а саме Інститутом інтелектуальної власності Національного університету «Одеська юридична академія» в м. Києві (далі – Інститут) у 2011 р. підготовлено 130 спеціалістів та 40 магістрів за спеціальністю «Інтелектуальна власність», у тому числі 62 особи на замовлення центральних органів державного управління: Державної служби інтелектуальної власності України – 39 осіб, судів – 6 осіб, Служби безпеки України – 6 осіб, Державної митної служби України – 6 осіб, Антимонопольного комітету України – 4 особи, Міністерства юстиції України – 1 особа. Крім того, підготовлено 4 магістри за спеціальністю «Правознавство» за спеціалізацією «Право інтелектуальної власності».

У 2011 р. Інститут прийняв на навчання 234 особи, з них за спеціальністю «Інтелектуальна власність» 79 магістрів та 80 спеціалістів, з яких 105 осіб за державним замовленням; за спеціальністю «Правознавство» (спеціалізація

Випускники Одеської літньої школи IB-2011 BOIB

«Право інтелектуальної власності») 75 осіб, серед яких 60 – за державним замовленням.

У 2011 р. Інституту продовжено дію ліцензії на право провадження освітньої діяльності на рівні кваліфікаційних вимог до підвищення кваліфікації фахівців у сфері інтелектуальної власності (250 осіб на рік).

Разом з тим Інститут у звітному періоді продовжив підготовку групи іноземних громадян з Казахстану за спеціальністю «Інтелектуальна власність» освітньо-кваліфікаційного рівня магістр.

Значну увагу Інститут приділяв підвищенню кваліфікації фахівців у сфері комерціалізації інтелектуальної власності. Так, в Інституті створено тренінговий центр в рамках меморандуму з Лейфом Грамом – керівником групи експертів проекту «Підтримання наукоємних та інноваційних підприємств, а також трансферу технологій в Україні», що виконувався за фінансової підтримки Європейського Союзу, розроблена настанова для цього центру та навчальна програма «Підтримання інновацій», за якою проведено два триденні тренінги для науковців і підприємців на базі Інституту і Торгово-промислової палати України.

За підтримки Державної служби Інститут у м. Києві 21–22 квітня провів XI Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Проблеми підготовки фахівців з питань інтелектуальної власності, інформаційно-аналітичної та інноваційної діяльності в Україні». У роботі конференції брали участь 67 осіб – представники Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, викладачі та науково-педагогічні працівники вищих навчальних закладів, фахівці інших установ і організацій.

Відповідно до плану проведення науково-методичних конференцій з проблем вищої освіти і науки в системі Міністерства 9–11 листопада в м. Києві відбулась III Міжнародна науково-практична конференція «Роль і значення інтелектуальної власності в інноваційному розвитку економіки», у роботі якої брали участь представники вищих навчальних закладів, промислових підприємств, науко-

во-виробничих об'єднань, науково-дослідних інститутів України, Республіки Азербайджан, Республіки Казахстан, Російської Федерації.

18 березня відбувся фінал Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з інтелектуальної власності, що проводився на базі Приазовського державного технічного університету. На конкурс було представлено 50 студентських робіт з 24-х вищих навчальних закладів. У ньому брали участь три студентські роботи з Молдови та одна з Білорусії. Перші три місця, відповідно, зайняли студенти Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту ім. академіка Лазаряна, Інституту інтелектуальної власності Національного університету «Одеська юридична академія» в м. Києві.

На виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 02.12.2010 р. № 1190 «Про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади у 2010/2011 навчальному році» 22

квітня на базі Інституту за всебічної підтримки Державної служби проведено II етап студентської олімпіади зі спеціальності 7(8).18010011 «Інтелектуальна власність», в якій брали участь 33 студента з 13 вищих навчальних закладів країни – переможці першого етапу олімпіади. Олімпіада проводиться щорічно з метою виявлення, відбору і підтримки обдарованої студентської молоді та створення умов для її творчого зростання, стимулювання творчої праці студентів, подальшого підвищення якості підготовки кваліфікованих фахівців у сфері інтелектуальної власності. Переможцями

олімпіади стали: М.О. Погоріла – Національна металургійна академія України (м. Дніпропетровськ), А.В. Болбат – Приазовський державний технічний університет (м. Маріуполь), С.В. Давидовський – Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», які були нагороджені дипломами Міністерства I, II і III ступеню. За підсумками олімпіади грамотами Державного департаменту інтелектуальної власності нагороджено сім кращих студентів від шести вищих навчальних закладів – учасників олімпіади: Приазовського державного технічного університету, Інституту

Альтернативні джерела – шлях в майбутнє

інтелектуальної власності Національного університету «Одеська юридична академія» в м. Києві, Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту ім. академіка Лазаряна, Національної металургійної академії України, Східноукраїнського національного університету ім. Володимира Даля (м. Луганськ), Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут».

У 2011 р. Інститут організував і провів курси підвищення кваліфікації за професійною програмою «Інтелектуальна власність» для 78 науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів з усіх регіонів країни; проведено підготовчі курси для кандидатів у представники у справах інтелектуальної власності (патентних повірених).

Атестаційна комісія Державної служби у 2011 р. атестувала 14 кандидатів у представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені). Загальна кількість зареєстрованих патентних повірених в Україні станом на 31 грудня 2011 р. становить 375 осіб, які надають послуги у сфері охорони прав інтелектуальної власності у 38 містах 21-ої області України та Автономній Республіці Крим.

7.2. Науково-практичні конференції та семінари

Протягом року Державною службою організовано та проведено 5 конференцій, з них 3 – міжнародні, 23 спеціалізовані семінари, зокрема 9 міжнародних і 7 регіональних, з актуальних питань, пов'язаних з набуттям, охороною, використанням і захистом прав на об'єкти права інтелектуальної власності (Додаток 2).

Так, 21–25 лютого відбулася XVII Міжнародна конференція «Актуальні проблеми інтелектуальної власності» (м. Львів), організована Держдепартаментом спільно з BOIV та ЄПВ. Основна тематика конференції: стратегія розвитку державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні; авторські і суміжні права в мережі Інтернет; правова охорона, захист і використання географічних зазначень у світлі європейського досвіду;

реалізація і захист прав інтелектуальної власності; знаки для товарів і послуг: особливості правової охорони і захисту; патентно-інформаційне забезпечення і автоматизація діяльності експертного органу; інноваційна діяльність і комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності. У роботі конференції, зокрема, брали участь представники Республіки Білорусь, Республіки Казахстан, Киргизької Республіки, Російської Федерації, Республіки Молдова, Республіки Таджикистан, Австрії, Болгарії, Грузії, Данії, Румунії, Словацької Республіки, Словенії, США, Франції, Чеської Республіки, Швейцарії та Японії, а також представники BOIV, ЄПВ, Євразійського патентного відомства, Європейської економічної комісії ООН, Міжнародної конфедерації авторських товариств і союзів композиторів (CISAC) тощо.

27–29 травня в м. Маріуполі Донецької обл. відповідно до Меморандуму між Держдепартаментом, Приазовським державним технічним університетом і Маріупольською міською радою проведено IV Міжнародну науково-практичну конференцію «Теоретичні і практичні аспекти інноваційної діяльності в умовах глобальної економічної системи». На порядок денний конференції винесено такі питання: управління інтелектуальною власністю, інноваційна діяльність; науково-практичні і методологічні аспекти управління промисловими підприємствами; регіональні проблеми інноваційної діяльності в сучасних умовах.

12–16 вересня в м. Ялта АР Крим відбулася традиційна XVIII Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми інтелектуальної власності», організована Державною службою спільно з BOIV, ЄПВ, Радою Міністрів АР Крим за сприяння Міністерства, МВС,

Антимонопольного комітету України, Державної митної служби України, Верховного суду України, Вищого господарського суду України, Вищого адміністративного суду України та Академії правових наук України. Учасниками конференції були працівники органів державної влади і управління, промислових підприємств, судової системи, науково-дослідних установ, вищих навчальних закладів, громадських організацій, правники та патентні повірені з України

*Патентуй
свої ідеї.*

і зарубіжних країн, фахівці та менеджери з питань інтелектуальної власності, а також представники національних відомств інтелектуальної власності Республіки Азербайджан, Грузії, Республіки Білорусь, Республіки Болгарія, Республіки Молдова, Республіки Казахстан, Киргизстану, Китайської Народної Республіки, Республіки Польща, Російської Федерації, Румунії, Туреччини, Угорщини, України, Федеративної Республіки Німеччина, Швейцарії, США та міжнародних організацій – ВОІВ, ЄПВ і ЄС – всього 196 учасників. Під час цього щорічного форуму фахівців з проблем охорони, використання і захисту прав інтелектуальної власності розглядались такі питання: проблеми і перспективи розвитку державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні; розробка стратегії у сфері інтелектуальної власності як інструмента інноваційної діяльності для країн з перехідною економікою; питання використання авторського права і суміжних прав; захист прав інтелектуальної власності в судовому порядку; правова охорона, використання і захист торговельних марок, географічних позначень і промислових зразків; практичне застосування законодавства України у сфері охорони прав на торговельні марки; експертиза винаходів; боротьба з порушенням прав інтелектуальної власності. В рамках конференції відбувся «круглий стіл» на тему «Подальший розвиток правової, адміністративної, фінансової інфраструктури і стимулюючі фактори для формування інтелектуальної власності у вищих навчальних закладах».

23 вересня у Державному підприємстві «Український інститут промислової власності» відбувся День відкритих дверей з нагоди Дня винахідників і раціоналізаторів. На адресу винахідників і раціоналізаторів України надійшли офіційні поздоровлення від Президента України, Голови Верховної Ради України та Прем'єр-міністра України, опубліковані на веб-порталі Державної служби. В рамках Дня відкритих дверей відбулося засідання «круглого столу», присвячене дослід-

ним випробуванням системи подання заявок на об'єкти промислової власності у формі електронного документа.

Відповідно до графіка проведення регіональних семінарів у приймаючих містах, затвердженого наказом Державної служби від 02.08.2011 № 02-Н «Про затвердження Плану виконання заходів завдання № 11 Державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу на 2011 рік» проведено серію регіональних науково-практичних семінарів на тему «Набуття, здійснення і захист прав інтелектуальної власності Об'єднання європейських футбольних асоціацій (УЄФА) та його комерційних партнерів»: в м. Харкові – 21 вересня, у Львові – 28 вересня, в Донецьку – 12 жовтня, в Києві – 26 жовтня. На семінарах обговорювались практичні питання організації захисту прав інтелектуальної власності під час підготовки та проведення фінального турніру Чемпіонату Європи з футболу УЄФА Євро 2012™. У семінарах брали участь представники органів державної влади, державних адміністрацій приймаючих міст, територіальних відділень Антимонопольного комітету

України, митних органів, фахівці державної системи правової охорони інтелектуальної власності України, а також патентні повірені, адвокати, юристи, освітяни, представники бізнесу і засобів масової інформації.

Протягом року постійно проводились засідання «круглих столів», наради, зустрічі та прес-конференції керівників Державної служби за участю провідних інформаційних агентств. Зокрема, відбулися засідання «круглих столів» з такої тематики: «Щодо роз'яснення положень Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків та Протоколу до неї», «Використання

комп'ютерних програм як об'єктів авторського права»; «Судовий розгляд адміністративних справ та актуальні питання державного контролю за дотриманням вимог законодавства України у сфері авторського права і суміжних прав»; прес-конференції: «Кодування ТВ каналів», ініційована медіаконсалтинговою компанією Media Resource Management; «Захист телевізійного контенту в Інтернеті»,

НЕ РОЗЗЯВАЙ РОТА

ініційована Індустріальним телевізійним комітетом; «Чи реально викоренити неліцензійне програмне забезпечення в Україні?» та «Презентація проекту BASCAP (Business Action to Stop Counterfeiting and Piracy – Бізнес проти піратства й контра факту) в Україні».

Фахівці державної системи правової охорони інтелектуальної власності брали активну участь ще у понад як 20 конференціях і семінарах, зокрема міжнародних; у робочих зустрічах та інших заходах, які проводили інші організації в Україні.

7.3. Стимулювання творчої діяльності

З метою привернення уваги вітчизняних та іноземних інвесторів і підприємців до цікавих і перспективних розробок Державна служба продовжує традицію Держдепартаменту щодо заохочення та підтримки таланту і творчої праці, популяризацію винахідницької та інноваційної діяльності серед широких верств науково-технічної громадськості України.

Створюючи умови для формування інтелектуального потенціалу нації, духовного, творчого, інтелектуального розвитку дітей України, виявлення та підтримки обдарованої учнівської молоді, її залучення до науково-дослідницької та експериментальної роботи Державна служба продовжує надавати допомогу у проведенні тижня всеукраїнських та міжнародних науково-освітніх проєктів для молоді «Україна–Європа–Світ». У рамках цього заходу з 1 по 3 лютого 2011 р. відбулися Всеукраїнський конкурс юних раціоналізаторів та винахідників «Природа–людина–виробництво–екологія» і Всеукраїнський чемпіонат з інформаційних технологій «Екософт–2011», організовані Міністерством разом з Національним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді в м. Києві. За підсумками Всеукраїнського конкурсу юних раціоналізаторів і винахідників «Природа–людина–виробництво–екологія» за творчі здобутки в галузях прикладної екології, хімії, медицини, біології, сільськогосподарського дослідництва та винахідництва, екологічно безпечних технологій, енергозбереження і фізики грамотами Держдепартаменту нагороджено 31 юного

раціоналізатора і винахідника: 8 осіб – абсолютних переможців конкурсу, 5 – переможців у номінації «За науковий рівень», 10 – «За неординарну творчу розробку» і 8 – «За високу прикладну спрямованість».

Крім того, 14 квітня представник державної системи правової охорони інтелектуальної власності брав участь в експертному оцінюванні науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України (МАНУ), поданих на Всеукраїнський конкурс, який проведено під патронатом Президента України та за підтримки Уряду. Учасники конкурсу представляли власні наукові дослідження в 56 секціях, об'єднаних у 10 наукових відділень, зокрема математики, фізики, хімії та біології, комп'ютерних наук, економіки тощо.

31 березня конкурсна комісія Державної служби підбила підсумки Всеукраїнського конкурсу «Винахід року» (далі – Конкурс) і визначила переможців за 2010 р. Конкурс проводиться щорічно з метою популяризації винахідницької діяльності серед широких верств науково-технічної громадськості України, заохочення роботодавців до впровадження у виробництво результатів інтелектуальної праці, а також виявлення найталановитіших та найперспективніших розробок і привернення до них уваги вітчизняних та іноземних підприємців і інвесторів. Конкурс є відкритим для підприємств, установ, організацій, дослідницьких груп, незалежно від їх відомчої підпорядкованості, форми власності та місцезнаходження, а також для індивідуальних винахідників.

Усі 337 поданих на Конкурс робіт розглядалися в абсолютній номінації «Кращий винахід року», а 148 робіт – у номінації «Кращий винахід серед молоді».

Кращим у 2010 р. визнано винахід за патентом № 89490 «Ракетно-космічна система і спосіб виведення корисного навантаження на орбіту», створений у КБ «Південне» ім. Янгеля. Конкурсна комісія відзначила його масштабість, високотехнологічний потенціал, значущість для міжнародного престижу держави.

Гаряча лінія з Урядом

Символічно, що ця розробка отримала першість у 50-ту річницю першого польоту людини в космос.

Конкурсна комісія присудила перше, друге і два треті місця в номінації «Кращий винахід серед молоді», а також встановила три спеціальні відзнаки. Кандидатури Т.А. Бойко і О.Ю. Шаповалової – авторів корисної моделі «Спосіб оцінки типу колагенових волокон», патент № 51016, – висунуто на нагородження медаллю ВОІВ у категорії «Жінки–винахідники». Переможців Конкурсу нагороджувало 27 квітня під час святкування Міжнародного дня інтелектуальної власності.

28 лютого завершився прийом робіт Всеукраїнського молодіжного конкурсу плаката «Створюй, втілюй, здобувай!». Головна мета Конкурсу – популяризація, пропаганда та заохочення молоді до засвоєння основ інтелектуальної власності, прищеплення інтересу до цієї сфери, осмислення її ролі в суспільному житті та правомірного використання. У Конкурсі брали участь студенти і молоді випускники 24 вищих навчальних закладів віком до 35 років, які представляли всі регіони України. Відбірковий комітет після уважного розгляду кожного плаката з близько трьох сотень робіт обрав 72 плакати, що одночасно відповідали тематиці Конкурсу, особливостям жанру плаката і мали достатній художній рівень виконання. Усі відібрані роботи представлені у каталозі поконкурсної виставки. Нагороди Конкурсу: Гран-прі, перше, друге і третє місця.

Переможців Конкурсу нагороджували під час святкування Міжнародного дня інтелектуальної власності 27 квітня.

22 вересня в м. Севастополі (АР Крим) урочисто відкрито VII Міжнародний салон винаходів і нових технологій «Новий час» під гаслом «Сталий розвиток під час змін» та VI Міжнародний конкурс молодіжних інновацій і розробок «Новий час». Севастопольський Салон відомий як в Україні, так і за її межами. У 2011 р. в ньому брали участь понад 350 представників (третьою з них – молодь) провідних

організацій винахідників, науковців, фірм та підприємств майже 30 країн світу, зокрема Азербайджану, Аргентини, Бельгії, Болгарії, Боснії і Герцеговини, Вірменії, Індії, Ірану, Іспанії, Італії, Казахстану, Канади, Киргизстану, Кореї, Молдови, Німеччини, Польщі, Російської Федерації, Румунії, Сербії, Туркменістану, України, Франції, Хорватії, Швейцарії, Естонії, Японії, які є постійними учасниками Салону. В організації заходу взяли участь Державна служба та ДП «Український інститут промислової власності».

За підсумками роботи VII Салону його учасникам вручено близько 50 різноманітних призів від винахідницьких, інноваційних, наукових організацій країн, представники яких брали участь у заході.

Вручено спеціальні призи: Державної служби – науковому колективу Полтавської державної аграрної академії за розробки в галузі нових технологій, зокрема за енерго-ефективну технологію вирощування цукрового буряку (патенти України № 54488, № 60011, № 60283) та ДП «Український інститут промислової власності» – колективу винахідників Вінницького національного технічного університету за мікроелектронний витратомір газу та вимірювач магнітної індукції, захищені патентами України № 54121, № 61609.

За активну винахідницьку, творчу і наукову діяльність Грамотами Державного департаменту інтелектуальної власності та знаками «Творець» нагороджено:

- Олександра Андрійця – доцента Севастопольського національного технічного університету;
- Миколу Бабича – директора ТОВ «Інтертех», м. Севастополь;
- Олександра Карпіна – представника ТОВ «Алюмель», м. Севастополь;
- Олексія Сергієчка – наукового співробітника, члена оргкомітету Міжнародного салону винаходів і нових технологій «Новий час», ТОВ «Алюмель», м. Севастополь;
- Лідію Скрипку – директора коледжу переробної та харчової промисловості Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенка.

За визначний внесок у підтримку винахідництва, розвиток інтелектуальної власності в Україні, а також за активну участь у роботі VII Салону Державна служба та ДП «Український інститут промислової власності» нагороджені Золотими медалями Міжнародного салону винаходів і нових технологій «Новий час». Відзнаки European Innovation Awards – the diploma of Officer –

передано голові Державної служби Миколі Паладію і директору ДП «Український інститут промислової власності» Аллі Жаріновій.

27–30 вересня у виставковому центрі «КиївЕкспоПлаза» відбувся Міжнародний інноваційний форум країн СНД, присвячений розвитку інноваційної сфери. Організаторами заходу виступили Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації України та Національна академія наук України. У рамках форуму проходили тематичні виставки, семінари, секції та «круглі столи». Український центр інноватики та патентно-інформаційних послуг – філія ДП «Український інститут промислової власності» був учасником виставки «Інновації країн СНД–2011».

На запрошення Міністерства оборони України фахівці державної системи правової охорони інтелектуальної власності брали участь у роботі конкурсної комісії Всеармійського конкурсу «Кращий винахід року», який проводився на базі Центрального науково-дослідного інституту озброєння та військової техніки Збройних сил України.

Додатки

1. Статистика

1.1. Заявки на винаходи (розподіл за країнами)

Код	Країна	Національна процедура					Процедура PCT				
		2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
	Всього:	3766	3149	2682	2811	2935	2397	2548	2134	2500	2321
UA	Україна	3440	2823	2432	2552	2652	—	2	—	1	1
AT	Австрія	3	9	6	8	4	48	54	41	37	47
AU	Австралія	—	—	—	1	—	28	26	10	15	24
BE	Бельгія	4	4	2	5	5	98	73	70	52	57
BG	Болгарія	1	—	1	1	—	2	3	—	2	1
BY	Білорусь	15	10	7	9	11	4	—	1	—	1
CA	Канада	1	2	2	6	4	21	21	27	19	7
CH	Швейцарія	13	8	16	5	14	139	216	195	226	221
CN	Китай	1	4	1	4	3	10	14	11	20	32
CZ	Чеська Республіка	1	2	—	2	4	15	15	20	19	12
DE	Німеччина	77	61	43	45	49	435	479	380	414	458
DK	Данія	2	3	3	5	4	51	66	43	55	52
ES	Іспанія	2	3	1	1	3	26	16	19	26	34
FI	Фінляндія	2	1	3	4	2	19	22	32	37	23
FR	Франція	33	45	23	15	13	140	165	130	139	165
GB	Велика Британія	3	—	3	4	2	90	132	78	97	110
HU	Угорщина	—	—	—	—	—	14	34	23	18	15
IE	Ірландія	—	—	1	—	—	25	11	2	10	5
IL	Ізраїль	3	3	—	1	1	16	19	12	15	10
IN	Індія	—	—	—	1	1	37	27	10	23	26
IT	Італія	19	9	5	4	3	68	65	51	62	73
JP	Японія	3	6	1	1	5	77	88	92	134	105
KR	Корея, Республіка	—	2	—	—	1	34	17	13	22	27
LU	Люксембург	2	1	1	—	—	9	17	12	14	37
NL	Нідерланди	—	—	1	2	4	82	82	59	81	70
NO	Норвегія	1	—	—	—	1	20	16	7	3	8
PL	Польща	14	16	3	8	6	8	4	10	7	7
RU	Російська Федерація	36	44	45	22	24	45	49	54	90	48
SE	Швеція	8	2	2	5	—	87	81	72	62	36
SK	Словаччина	2	—	3	1	1	3	2	1	—	—
US	США	72	67	64	92	100	676	657	582	742	540
	Інші	8	24	13	7	18	70	75	77	58	69

1.2. Заявки на винаходи (розподіл за МПК)

№	Підрозділ	Класи МПК	Національна процедура					Процедура РСТ				
			2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
	Всього:		3766	3149	2682	2811	2935	2397	2548	2134	2500	2321
1	Сільське господарство	A01, крім A01N	207	143	135	120	169	26	45	22	27	27
2	Харчові продукти; тютюн	A21–A24	133	69	64	70	61	80	65	91	92	128
3	Предмети особистого або домашнього вжитку	A41–A47	32	12	17	25	35	24	26	19	21	21
4	Здоров'я; рятування життя; дозвілля	A61–A63, крім A61K	199	224	175	206	184	79	92	81	89	84
5	Медикаменти для терапевтичних, стоматологічних або гігієнічних цілей	A61K	130	120	125	141	87	401	360	274	252	310
6	Розділення; змішування	B01–B09	185	144	121	124	107	74	88	73	101	83
7	Формування (металу)	B21–B23	151	136	96	110	75	75	89	61	49	69
8	Формування (оброблення матеріалів)	B24–B30, B32	85	69	33	52	36	62	44	60	45	31
9	Друкування	B41–B44	9	7	8	7	9	9	15	8	9	9
10	Транспортування	B60–B68	248	213	158	162	161	106	121	81	106	100
11	Мікроструктурні технології; нанотехнології	B81–B82	2	–	2	2	3	–	1	–	–	–
12	Хімія (неорганічна)	C01–C05	202	190	207	152	98	67	99	61	69	73
13	Хімія (органічна)	C07, A01N	102	80	67	83	67	685	761	649	679	652
14	Хімія (макромолекулярні сполуки)	C08	45	26	23	40	23	38	46	30	29	48
15	Хімія (фарбники, мастила тваринного і рослинного походження)	C09–C11	99	60	55	69	64	48	72	61	86	88
16	Хімія (біохімія, виробництво цукру, шкіри)	C12–C14	95	62	51	68	41	60	78	60	88	90
17	Металургія	C21–C23, C25, C30	161	199	118	140	110	71	78	66	57	80
18	Текстильні або еластичні матеріали	D01–D07	15	9	6	7	7	13	16	12	19	19
19	Папір (включаючи клас B31)	D21, B31	10	10	5	6	6	10	11	9	8	5
20	Будівництво	E01–E06	146	109	101	81	73	71	82	67	73	44
21	Буріння ґрунту та гірських порід; гірнича справа	E21	94	81	91	94	92	11	12	10	19	20
22	Двигуни та насоси	F01–F04	195	168	165	149	118	20	40	34	26	29
23	Загальне машинобудування	F15–F17	98	91	61	54	61	22	30	31	34	28
24	Освітлювання; опалювання	F21–F28	143	148	115	124	79	40	40	39	47	67
25	Зброя; підривні роботи	F41, F42, C06	63	32	32	34	30	3	2	6	5	7
26	Прилади (вимірювання, оптика, фотографія)	G01–G03	321	263	224	244	213	47	50	22	45	40
27	Прилади (годинникова справа, регулювання, обчислювання)	G04–G08	91	62	43	62	54	41	31	24	24	25
28	Прилади (музичні інструменти, накопичення інформації)	G09–G12	30	32	25	19	17	12	7	12	8	6
29	Ядерна техніка	G21	14	19	6	8	7	10	1	3	6	6
30	Електрика (електричне обладнання)	H01, H02, H05	226	162	183	178	143	62	58	34	31	46
31	Електрика (електронні схеми, техніка зв'язку)	H03, H04	37	49	44	61	49	129	88	134	356	84
32	Інші (некласифіковані)		198	160	126	119	656	1	0	0	0	2

1.3. Патенти на винаходи (розподіл за країнами)

Код	Країна	2007	2008	2009	2010	2011
	Всього:	4058	3832	4002	3874	4061
UA	Україна	2618	2399	2395	2034	1902
AT	Австрія	26	27	33	48	45
AU	Австралія	13	7	17	13	11
BE	Бельгія	33	30	65	50	78
BG	Болгарія	7	2	2	2	4
BY	Білорусь	16	22	15	5	1
CA	Канада	15	16	16	6	19
CH	Швейцарія	79	83	105	155	190
CN	Китай	4	5	8	19	14
CZ	Чеська Республіка	10	12	12	5	13
DE	Німеччина	322	323	347	360	385
DK	Данія	28	34	32	52	54
ES	Іспанія	21	13	18	18	13
FI	Фінляндія	16	25	15	33	23
FR	Франція	174	150	122	140	172
GB	Велика Британія	42	26	36	69	80
HR	Хорватія	3	3	2	1	3
HU	Угорщина	13	16	12	14	12
IE	Ірландія	6	8	9	10	10
IL	Ізраїль	6	9	19	13	10
IT	Італія	38	35	36	64	69
JP	Японія	41	40	46	85	86
KR	Корея, Республіка	8	25	21	24	22
LI	Ліхтенштейн	2	2	–	2	4
LU	Люксембург	7	9	15	13	9
NL	Нідерланди	51	54	46	76	65
NO	Норвегія	6	6	11	9	10
PL	Польща	6	10	2	6	14
RU	Російська Федерація	67	52	72	64	80
SE	Швеція	59	62	50	35	48
SK	Словаччина	–	1	2	3	1
US	США	265	275	357	371	539
	Інші	56	51	64	75	75

1.4. Патенти на винаходи (розподіл за МПК)

№	Підрозділ	Класи МПК	Національна процедура					Процедура РСТ				
			2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
	Всього:		2780	2609	2623	2221	2147	1278	1223	1379	1653	1914
1	Сільське господарство	A 01, крім A 01N	211	160	103	120	109	18	15	25	25	19
2	Харчові продукти; тютюн	A21–A24	69	63	69	51	74	29	26	46	64	74
3	Предмети особистого або домашнього вжитку	A41–A47	15	12	15	18	23	6	8	10	23	25
4	Здоров'я; рятування життя; дозвілля	A61–A63, крім A61K	167	127	146	142	145	104	63	44	69	58
5	Медикаменти для терапевтичних, стоматологічних або гігієнічних цілей	A61K	109	92	92	83	124	370	252	235	216	268
6	Розділення; змішування	B01–B09	163	125	138	101	104	46	36	43	64	69
7	Формування (металу)	B21–B23	150	121	136	112	94	51	48	56	75	82
8	Формування (оброблення матеріалів)	B24–B30, B32	50	43	77	47	43	25	18	42	51	38
9	Друкування	B41–B44	11	4	5	7	5	13	5	13	15	16
10	Транспортування	B60–B68	161	149	152	125	144	52	44	65	109	94
11	Мікроструктурні технології; нанотехнології	B81–B82	–	2	1	1	2	–	–	–	–	–
12	Хімія (неорганічна)	C01–C05	136	167	139	136	136	47	35	41	61	60
13	Хімія (органічна)	C07, A0N	67	78	103	64	47	264	311	347	333	470
14	Хімія (макромолекулярні сполуки)	C08	27	38	38	21	25	12	22	25	26	26
15	Хімія (фарбники, мастила тваринного і рослинного походження)	C09–C11	79	56	55	45	43	27	25	31	40	51
16	Хімія (біохімія, виробництво цукру, шкіри)	C12–C14	61	62	42	44	66	17	23	30	30	50
17	Металургія	C21–C23, C25, C30	173	155	149	117	113	57	48	51	69	58
18	Текстиль або еластичні матеріали	D01–D07	19	14	4	9	3	6	8	6	10	18
19	Папір (включаючи клас B31)	D21, B31	3	1	8	7	5	3	3	5	6	9
20	Будівництво	E01–E06	84	72	71	57	55	23	47	45	57	57
21	Буріння ґрунту та гірських порід; гірнична справа	E21	87	90	91	71	64	5	8	3	8	18
22	Двигуни та насоси	F01–F04	154	169	169	147	98	16	15	16	25	24
23	Загальне машинобудування	F15–F17	94	100	74	72	47	14	12	7	19	27
24	Освітлювання; опалювання	F21–F28	78	92	114	92	87	8	19	30	39	30
25	Зброя; підривні роботи	F41, F42, C06	43	60	51	24	24	3	6	–	7	3
26	Прилади (вимірювання, оптика, фотографія)	G01–G03	298	275	271	227	235	16	22	30	23	27
27	Прилади (годинникова справа, регулювання, обчислення)	G04–G08	59	47	66	48	28	4	9	8	23	32
28	Прилади (музичні інструменти, накопичення інформації)	G09–G12	15	22	22	16	16	3	10	5	7	14
29	Ядерна техніка	G21	17	17	9	4	7	4	6	6	1	4
30	Електрика (електричне обладнання)	H01, H02, H05	156	165	183	159	150	13	15	26	37	25
31	Електрика (електронні схеми, техніка зв'язку)	H03, H04	24	31	30	54	31	22	64	88	121	168
32	Інші (некласифіковані)		–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

1.5. Заявки та патенти на корисні моделі (розподіл за МПК)

№	Підрозділ	Класи МПК	Заявки					Патенти				
			2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
	Всього:		8870	9600	9208	10678	10427	9215	9282	8391	9405	10291
1	Сільське господарство	A01, крім A 01N	509	510	639	711	533	521	535	507	685	663
2	Харчові продукти; тютюн	A 21–A24	335	409	414	479	391	385	409	368	454	467
3	Предмети особистого або домашнього вжитку	A41–A47	104	98	110	94	91	127	109	97	85	107
4	Здоров'я; рятування життя; дозвілля	A61–A63, крім A 61K	1378	1448	1439	1773	1460	1542	1516	1487	1665	1745
5	Медикаменти для терапевтичних, стоматологічних або гігієнічних цілей	A61K	425	644	531	629	426	473	589	477	519	551
6	Розділення; змішування	B01–B09	388	421	376	503	380	374	422	314	455	492
7	Формування (металу)	B21–B23	380	401	372	401	352	385	402	355	341	419
8	Формування (оброблення матеріалів)	B24–B30, B32	230	202	197	222	181	201	219	171	182	223
9	Друкування	B41–B44	28	37	31	43	37	39	22	37	37	48
10	Транспортування	B60–B68	501	533	502	551	516	528	533	455	494	606
11	Мікроструктурні технології; нанотехнології	B81–B82	3	7	8	6	7	–	5	6	6	6
12	Хімія (неорганічна)	C01–C05	265	302	308	328	249	289	316	269	324	355
13	Хімія (органічна)	C07, A01N	180	178	150	144	121	212	191	122	124	165
14	Хімія (макромолекулярні сполуки)	C08	52	77	64	65	52	46	65	53	77	47
15	Хімія (фарбники, мастила тваринного і рослинного походження)	C09–C11	146	184	120	124	105	164	207	125	138	119
16	Хімія (біохімія, виробництво цукру, шкіри)	C12–C14	234	203	160	180	113	278	212	183	140	166
17	Металургія	C21–C23, C25, C30	255	307	255	284	213	269	295	273	260	250
18	Текстиль або еластичні матеріали	D01–D07	63	79	83	76	63	62	51	83	74	78
19	Папір (включаючи клас B31)	D21, B31	14	14	10	25	6	11	17	10	15	11
20	Будівництво	E01–E06	329	330	364	313	289	342	323	341	334	313
21	Буріння ґрунту та гірських порід; гірничі справи	E21	252	277	214	237	198	266	280	208	209	237
22	Двигуни та насоси	F01–F04,	262	228	234	245	210	281	239	219	242	244
23	Загальне машинобудування	F15–F17	239	234	247	289	231	283	230	212	269	313
24	Освітлювання; опалювання	F21–F28	255	301	292	348	285	287	275	272	311	341
25	Зброя; підривні роботи	F41, F42, C06	114	85	74	76	67	123	96	87	76	69
26	Прилади (вимірювання, оптика, фотографія)	G01–G03	823	930	946	1162	907	811	809	798	952	1087
27	Прилади (годинникова справа, регулювання, обчислення)	G04–G08	236	240	253	306	328	238	244	244	248	389
28	Прилади (музичні інструменти, накопичення інформації)	G09–G12	141	205	153	165	145	156	170	158	155	156
29	Ядерна техніка	G 21	17	10	11	12	10	27	16	16	8	13
30	Електрика (електричне обладнання)	H01, H02, H05	401	318	324	401	310	360	361	333	348	388
31	Електрика (електронні схеми, техніка зв'язку)	H03, H04	122	117	139	213	216	135	120	109	173	222
32	Інші (некласифіковані)	–	189	271	188	273	1935	–	4	2	5	1

1.6. Заявки і патенти на промислові зразки (розподіл за країнами)

Код	Країна	Заявки					Патенти				
		2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
	Всього:	2147	2285	1669	1686	1761	2213	2503	1754	1431	1337
UA	Україна	1746	1945	1413	1442	1439	1803	2085	1425	1258	1098
AT	Австрія	10	17	6	3	–	13	9	12	8	1
BG	Болгарія	3	–	11	–	1	2	2	–	–	–
BY	Білорусь	3	30	17	9	11	10	15	27	2	13
CH	Швейцарія	5	5	3	8	14	6	4	5	6	10
CN	Китай	24	14	5	1	4	8	30	6	4	3
CY	Кіпр	4	3	–	2	19	13	3	1	–	16
CZ	Чеська Республіка	3	10	13	2	1	4	4	11	1	1
DE	Німеччина	19	9	9	13	21	15	20	12	8	11
FI	Фінляндія	3	6	9	1	4	2	8	9	–	4
FR	Франція	4	6	1	4	1	9	9	–	3	3
GB	Велика Британія	16	34	12	7	10	4	41	14	7	9
IN	Індія	18	–	3	3	1	8	18	1	1	4
IT	Італія	17	5	7	6	6	19	16	9	3	7
JP	Японія	8	18	7	14	38	20	13	16	9	27
KR	Корея	–	9	5	1	–	8	6	3	6	–
LI	Ліхтенштейн	1	1	11	11	7	–	2	–	10	10
MD	Молдова	58	2	–	4	–	5	3	1	–	3
NL	Нідерланди	9	2	3	5	3	11	4	2	5	3
PL	Польща	35	48	34	21	18	45	38	51	18	19
SE	Швеція	4	10	5	1	4	–	6	12	–	–
RU	Російська Федерація	94	21	41	59	110	89	81	39	56	42
TR	Туреччина	22	31	12	1	–	63	26	31	–	–
US	США	19	29	19	37	37	25	26	35	14	33
	Інші	22	30	23	31	12	31	34	32	12	20

1.7. Міжнародні реєстрації промислових зразків за Гаазькою угодою

Код	Країна	Реєстрації				
		2007	2008	2009	2010	2011
	Всього:	489	569	440	484	552
AT	Австрія	–	–	6	15	10
BE	Бельгія	11	18	10	7	4
BG	Болгарія	4	8	9	4	8
CH	Швейцарія	230	228	159	155	184
CZ	Чеська Республіка	–	9	8	4	6
DE	Німеччина	114	140	76	80	124
ES	Іспанія	4	8	6	5	6
FI	Фінляндія	–	13	11	13	10
FR	Франція	45	35	39	58	48
GB	Велика Британія	–	4	5	5	6
GR	Греція	6	2	1	3	7
HR	Хорватія	2	2	1	–	5
HU	Угорщина	3	2	1	2	2
IT	Італія	15	15	14	16	13
MD	Молдова	2	2	4	5	2
NL	Нідерланди	26	43	34	44	31
TR	Туреччина	17	15	16	11	16
LI	Ліхтенштейн	–	6	1	–	3
LU	Люксембург	2	–	6	7	11
PL	Польща	–	1	4	8	18
RO	Румунія	1	–	1	3	–
SE	Швеція	1	4	–	1	1
SI	Словенія	1	2	1	4	3
US	США	–	1	13	15	20
	Інші	5	11	14	19	14

1.8. Заявки та реєстрації за національною процедурою на знаки для товарів та послуг (розподіл за країнами)

Код	Країна	Заявки					Реєстрації				
		2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
	Всього:	23746	22371	17866	20603	21091	15375	15357	15137	16686	16677
UA	Україна	19887	18497	14744	16711	16837	12130	11974	12027	13058	12854
AE	Об'єднані Арабські Емірати	19	10	20	38	14	22	10	8	14	34
AR	Аргентина	32	7	7	6	2	6	19	11	12	6
AT	Австрія	18	63	28	32	29	23	16	19	60	34
AU	Австралія	9	2	15	10	14	7	6	4	4	6
BE	Бельгія	17	17	7	37	9	16	7	20	16	30
BG	Болгарія	12	15	38	15	18	15	16	14	18	23
BM	Бермуди	25	13	1	4	8	2	10	45	3	6
BR	Бразилія	19	17	6	13	15	14	51	8	17	6
BY	Білорусь	58	165	146	42	53	51	38	116	118	43
CA	Канада	26	43	14	33	23	26	10	27	33	25
CH	Швейцарія	217	224	159	346	191	135	173	209	193	341
CL	Чилі	1	–	7	4	11	8	3	–	7	4
CN	Китай	126	119	73	78	111	57	109	105	97	74
CY	Кіпр	133	111	103	123	444	68	154	92	101	199
CZ	Чеська Республіка	28	14	15	34	40	25	31	22	14	19
DE	Німеччина	198	199	173	138	148	145	169	177	204	168
DK	Данія	27	27	11	28	30	10	15	22	12	26
EE	Естонія	4	3	2	32	21	5	6	–	3	17
EG	Єгипет	1	2	–	–	–	–	1	1`	–	–
ES	Іспанія	17	16	23	15	16	11	24	12	15	24
FI	Фінляндія	61	42	65	23	22	44	66	33	52	19
FR	Франція	68	98	62	81	86	53	74	74	95	92
GB	Велика Британія	205	211	152	164	269	171	169	146	207	178
GE	Грузія	11	6	15	10	8	5	4	8	15	13
GR	Греція	14	20	4	5	13	17	10	22	5	4
HR	Хорватія	19	10	11	–	8	8	12	18	9	4
HU	Угорщина	20	23	8	8	9	12	13	12	25	8
HK	Гонконг	8	14	9	27	37	16	14	10	17	23

Код	Країна	Заявки					Реєстрації				
		2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
IE	Ірландія	7	11	40	135	53	15	22	8	16	172
IL	Ізраїль	35	21	26	26	22	14	28	24	21	28
IN	Індія	100	100	125	213	129	155	75	75	94	155
IT	Італія	48	39	28	22	23	15	40	28	41	29
JP	Японія	111	172	134	116	155	70	113	136	217	114
KR	Корея, Республіка	21	55	62	77	107	45	30	31	67	87
KZ	Казахстан	6	–	–	3	1	2	4	1	2	2
LB	Ліван	1	–	1	2	–	4	3	–	1	1
LI	Ліхтенштейн	77	115	94	44	52	32	28	89	84	75
LK	Шрі-Ланка	3	5	7	10	15	1	4	2	7	6
LT	Литва	–	17	4	7	6	2	4	3	12	7
LU	Люксембург	20	6	12	7	19	17	10	13	5	14
LV	Латвія	14	16	10	9	10	2	11	6	7	8
MD	Молдова	22	29	24	38	39	16	7	9	13	15
MX	Мексика	20	4	7	7	2	2	7	15	8	8
NL	Нідерланди	86	41	55	100	94	87	87	72	40	103
NO	Норвегія	2	5	5	4	5	4	3	3	5	1
PA	Панама	5	2	7	101	25	4	4	5	4	42
PL	Польща	212	183	63	56	79	98	118	152	92	73
PT	Португалія	2	5	1	2	11	1	4	–	4	3
RO	Румунія	31	19	3	2	3	17	13	10	13	1
RU	Російська Федерація	497	380	289	396	424	596	394	284	327	290
SE	Швеція	29	19	8	43	24	58	19	19	11	40
SG	Сінгапур	17	15	14	16	10	19	22	14	21	10
SI	Словенія	1	3	1	–	4	3	–	–	3	–
SK	Словаччина	2	–	2	–	18	4	4	–	2	–
TR	Туреччина	91	37	41	39	95	40	91	37	30	33
TW	Тайвань	24	40	20	38	51	21	16	27	47	34
US	США	817	853	710	760	885	829	821	691	877	832
VG	Віргінські острови, (Британські)	47	35	54	99	96	42	66	52	57	83
	Інші	118	156	101	174	148	58	105	70	134	131

**1.9. Заявки на знаки для товарів і послуг за міжнародною процедурою
(розподіл за країнами)**

Код	Країна	2007	2008	2009	2010	2011
	Всього за міжнародною процедурою	9520	10712	8613	7974	8665
	За Мадридською угодою					
	Всього за Мадридською угодою	7808	8773	7220	6634	7062
AM	Вірменія	9	8	5	12	27
AT	Австрія	304	370	268	197	207
BE	Бельгія	179	210	162	136	134
BG	Болгарія	132	124	86	81	80
BY	Білорусь	29	49	34	83	116
CH	Швейцарія	688	792	676	763	635
CN	Китай	391	486	425	551	619
CY	Кіпр	18	28	36	41	51
CZ	Чеська Республіка	276	302	241	170	169
DE	Німеччина	1930	2218	1744	1362	1552
EG	Єгипет	4	16	6	4	10
ES	Іспанія	210	240	160	131	167
FR	Франція	904	889	789	733	765
HR	Хорватія	35	12	16	11	11
HU	Угорщина	346	155	182	130	154
IT	Італія	883	893	655	621	636
KZ	Казахстан	10	19	18	22	29
LI	Ліхтенштейн	44	96	60	23	35
LU	Люксембург	43	52	61	76	86
LV	Латвія	55	90	53	72	67
MC	Монако	18	13	11	4	9
MD	Молдова	16	28	15	27	32
MK	Македонія, колишня Югославська республіка	–	4	6	5	2
NL	Нідерланди	263	320	231	208	176
PL	Польща	246	271	327	224	270
PT	Португалія	29	23	24	51	25
RO	Румунія	45	26	34	43	31
RS	Сербія	48	42	56	35	35
RU	Російська Федерація	448	697	602	580	751
SI	Словенія	76	95	113	96	50

Код	Країна	2007	2008	2009	2010	2011
SK	Словаччина	66	89	51	55	34
VG	Віргінські острови, (Британські)	17	29	18	12	30
VN	В'єтнам	7	5	12	3	17
	Інші	39	82	43	72	50
За протоколом до Мадридської угоди						
	Всього за протоколом	1712	1939	1393	1340	1603
AU	Австралія	32	36	51	34	24
DK	Данія	90	141	96	70	75
EE	Естонія	41	43	15	14	23
FI	Фінляндія	77	97	73	60	83
GR	Греція	37	35	24	23	24
GB	Велика Британія	237	219	213	172	210
IE	Ірландія	24	37	33	32	39
IS	Ісландія	48	76	3	1	3
GE	Грузія	14	8	4	6	4
JP	Японія	135	135	93	92	104
KR	Корея, Республіка	27	28	48	43	53
LT	Литва	29	46	20	21	33
NO	Норвегія	24	20	22	16	11
SE	Швеція	83	125	82	63	85
SG	Сінгапур	17	10	15	21	16
TR	Туреччина	361	400	309	283	353
US	США	418	466	276	375	432
UZ	Узбекистан	1	2	2	–	–
	Інші	17	15	14	14	31

2. Перелік науково-практичних конференцій і семінарів з питань інтелектуальної власності державної системи правової охорони інтелектуальної власності, що відбулися у 2011 р.

Дата	Назва заходу і місце проведення	Організатори
21–25 лютого	XVII Міжнародна конференція «Актуальні проблеми інтелектуальної власності», м. Львів	Держдепартамент, BOIB, ЄПВ
14 березня	Семінар «Роз'яснення положень Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків та Протоколу до неї», м. Київ	Держдепартамент, ДП «Український інститут промислової власності», BOIB
15 березня	Семінар «Положення Сінгапурського договору про право товарних знаків», м. Київ	Держдепартамент, ДП «Український інститут промислової власності», BOIB
16 березня	Круглий стіл «Роз'яснення положень Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків та Протоколу до неї», м. Київ	Держдепартамент, ДП «Український інститут промислової власності», BOIB
23 березня	Прес-конференція «Презентація проекту BASCAP (Business Action to Stop Counterfeiting and Piracy – «Бізнес проти піратства й контрафакту») в Україні», м. Київ	Держдепартамент, Український національний комітет Міжнародної торгової палати (ICC Ukraine)
23–25 березня	Тренінг «Розвиток інновацій», м. Київ	Інститут інтелектуальної власності Національного університету «Одеська юридична академія» в м. Києві за підтримки Європейського Союзу
28–29 березня	Міжнародний семінар «Управління інтелектуальною власністю та комерціалізація технологій для університетів, урядових дослідницьких центрів та малих і середніх підприємств в країнах СНД», м. Київ	Держдепартамент, ДП «Український інститут промислової власності», Відомство США з патентів і торговельних марок
30 березня–1 квітня	Семінар-тренінг з питань експертизи об'єктів інтелектуальної власності та управління ними, м. Київ	Держдепартамент, ДП «Український інститут промислової власності», Відомство США з патентів і торговельних марок
5 квітня	Семінар «Особливості експертизи заявок на винаходи і корисні моделі», м. Київ	Держдепартамент, ДП «Український інститут промислової власності»
21–22 квітня	XI Всеукраїнська науково-практична конференція «Стан і перспективи розвитку державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні», м. Київ	МОНмолодьспорт, Держдепартамент, Інститут інтелектуальної власності Національного університету «Одеська юридична академія» в м. Києві
27 квітня	Науково-практична конференція «Моделюємо майбутнє», присвячена Міжнародному дню інтелектуальної власності, м. Київ	Держдепартамент, ДП «Український інститут промислової власності», УкрЦІПІП
28 квітня	Семінар «Технологічні та правові питання впровадження електронного документообігу, електронних документів та електронного цифрового підпису в процесі набуття прав на ОПВ», м. Київ	Держдепартамент, ДП «Український інститут промислової власності», BOIB, УкрЦІПІП
29 квітня	Семінар «Деякі питання розгляду звернень громадян у зв'язку з набуттям, здійсненням та захистом прав на об'єкти інтелектуальної власності», м. Київ	Держдепартамент, ДП «Український інститут промислової власності»
18 травня	Регіональний семінар з питань правової охорони об'єктів інтелектуальної власності, комерціалізації, захисту прав та управління інтелектуальною власністю на підприємствах, установах та організаціях, м. Ужгород	Держдепартамент, Ужгородський національний університет
18–21 травня	Міжнародний семінар «Виявлення контрафактних медикаментів та недопущення їх обігу в Україні», м. Київ	Держдепартамент, Програма розвитку комерційного права (CDLP) Міністерства торгівлі і США

Дата	Назва заходу і місце проведення	Організатори
24–25 травня	Регіональний семінар «Договір про патентну кооперацію (РСТ) та Мадридська система реєстрації знаків Актуальні питання», м. Донецьк	Держдепартамент, ВОІВ, Донецький національний університет
26 травня	Семінар «Використання безпаперових інформаційних технологій у процесах набуття прав на об'єкти промислової власності», м. Київ	Держдепартамент, ДП «Український інститут промислової власності»
26–27 травня	Регіональний семінар «Договір про патентну кооперацію (РСТ) та Мадридська система реєстрації знаків», м. Запоріжжя	Держдепартамент, ВОІВ, Запорізький національний університет
27–29 травня	IV Міжнародна наукова конференція «Теоретичні та практичні аспекти інноваційної діяльності в умовах глобальної економічної системи», м. Маріуполь, Донецька обл.	Держдепартамент, Приазовський державний технічний університет
7–9 червня	Міжнародний семінар «Протидія порушенням авторського права і суміжних прав у цифровому середовищі», м. Київ	Держдепартамент, Відомство США з питань патентів і торговельних марок
30 червня	Науково-практичний семінар «Актуальні проблеми захисту прав інтелектуальної власності в судовому порядку», м. Київ	Держдепартамент, Інститут інтелектуальної власності Національного університету «Одеська юридична академія» в м. Києві
12–16 вересня	XVIII Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми інтелектуальної власності», м. Ялта	ВОІВ, ЄПВ, Державна служба інтелектуальної власності України
21 вересня	Регіональний науково-практичний семінар «Набуття і захист прав інтелектуальної власності Об'єднання європейських футбольних асоціацій та його комерційних партнерів», м. Харків	Державна служба інтелектуальної власності України, ДП «Український інститут промислової власності»
22–24 вересня	VII Міжнародний салон винаходів і нових технологій «Новий час», м. Севастополь	Державна служба інтелектуальної власності України, ДП «Український інститут промислової власності»
23 вересня	День відкритих дверей до Дня винахідника і раціоналізатора, м. Київ	Державна служба інтелектуальної власності України, ДП «Український інститут промислової власності»
28 вересня	Регіональний науково-практичний семінар «Набуття і захист прав інтелектуальної власності Об'єднання європейських футбольних асоціацій та його комерційних партнерів», м. Львів	Державна служба інтелектуальної власності України, ДП «Український інститут промислової власності»
12 жовтня	Регіональний науково-практичний семінар «Набуття і захист прав інтелектуальної власності Об'єднання європейських футбольних асоціацій та його комерційних партнерів», м. Донецьк	Державна служба інтелектуальної власності України, ДП «Український інститут промислової власності»
17–18 жовтня	Міжнародний семінар «Роль авторського права у процесі розвитку видавничої галузі», м. Київ	ВОІВ, Державна служба інтелектуальної власності України, Міжнародна асоціація видавців, Міжнародна федерація організацій прав на репрографічне відтворення, Українська асоціація видавців та книгорозповсюджувачів
19 жовтня	Семінар «Апеляційна палата – експертиза. Зворотний зв'язок», м. Київ	Державна служба інтелектуальної власності України, ДП «Український інститут промислової власності»

Дата	Назва заходу і місце проведення	Організатори
21 жовтня	Семінар «Послуги цифрової патентної бібліотеки», м. Київ	Державна служба інтелектуальної власності України, ДП «Український інститут промислової власності»
26 жовтня	Регіональний науково-практичний семінар «Набуття і захист прав інтелектуальної власності Об'єднання європейських футбольних асоціацій та його комерційних партнерів», м. Київ	Державна служба інтелектуальної власності України, ДП «Український інститут промислової власності»
8 листопада	Семінар «Актуальні питання ведення державних реєстрів», м. Київ	Державна служба інтелектуальної власності України, ДП «Український інститут промислової власності»
30 листопада	Круглий стіл «Особливості охорони та захисту об'єктів авторського права, створених у зв'язку з виконанням службових обов'язків», м. Київ	Державна служба інтелектуальної власності України
14 грудня	Круглий стіл «Судовий розгляд адміністративних справ та актуальні питання ведення державного контролю за дотриманням вимог законодавства України у сфері авторського права і суміжних прав», м. Київ	Державна служба інтелектуальної власності України

3. Витрати на функціонування та розвиток державної системи правової охорони інтелектуальної власності у 2011 р.

Стаття витрат	Сума, тис. грн.
Організаційне забезпечення охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності; проведення експертизи та видача охоронних документів на об'єкти промислової власності	82515,1
Інформаційна діяльність у сфері охорони інтелектуальної власності	10670,6
Редакційно-видавнича діяльність	3199,7
Розвиток міжнародного співробітництва у сфері охорони інтелектуальної власності, організація та участь у проведенні виставок, конкурсів, семінарів тощо	3737,4
Організація навчання	643,8
Придбання ліцензійного програмного забезпечення та програмне супроводження автоматизованих систем	859,1
Проведення НДР, виконання перекладів науково-технічної та нормативної літератури	4608,7
Організація процесу виготовлення контрольних марок	1832,6
Організація процесу розповсюдження контрольних марок, ведення єдиного реєстру одержувачів контрольних марок	733,7
Забезпечення захисту прав інтелектуальної власності УЄФА та її комерційних партнерів	558,6
Разом	109359,3

Офіційне видання Державної служби інтелектуальної власності

Адреса: вул. Урицького, 45, м. Київ, МПС, 03680, Україна
тел.: (+38044) 494-06-06,
факс: (+38044) 494-06-56
www.sdip.gov.ua

© Державна служба інтелектуальної власності, 2012

Формат 60x90/8
Наклад 1000 примірників
Замовлення